

Testo digitalizzato da www.torah.it nel 2010
Tutti i diritti sulla digitalizzazione riservati

Testo sacro.
Stampare solo per conservarlo.

Eliminare esclusivamente in ghenizà

IL PENTATEUCO

VOLGARIZZATO E COMMENTATO

DA

SAMUEL DAVID LUZZATTO

PADOVA
1874

13
PARASHAT SHEMOT

Torah.it

I

(1) Sono questi i nomi dei figli d'Israel andati in Egitto — vi andarono con Giacobbe ciascheduno colla propria famiglia. — (2) Ruben, Simeone, Levi e Giuda. (3) Issachar, Zevulùn e Binjamìn. (4) Dan e Naftali, Gad e Asér. (5) Le persone derivate dalla coscienza di Giacobbe erano in tutto settant'anime. Giuseppe poi era (già) in Egitto [perciò non è qui mentovato cogli altri fratelli, ivi passati col padre]. (6) Giuseppe morì, come pure tutti i suoi fratelli, e tutta quella generazione. (7) E i figli d'Israel proliferarono, si propagarono, e divennero numerosi e forti oltremodo, ed il paese [di Góseen] ne divenne pieno. (8) Sorse poi un re nuovo sull'Egitto, il quale non aveva conosciuto Giuseppe. (9) Questi disse al suo popolo: Ecco il popolo degl'Israeliti è [si va facendo] numeroso e forte più di noi. (10) Or via studiamo contro di lui qualche stra-

וְהַמֵּלָא הָרֶץ אֲוֹתָם: חֲרֵן גָּזָן. (ח) וַיָּקָם מֶלֶךְ חֶדְשָׁה: דָעַת פְּקָדָס יְהֹוָה
 והמלא הארץ אותם: חרן גزان. (ח) וַיָּקָם מֶלֶךְ Allgemeine Geschichte des Israelitischen Volkes כרך חמץ עמוד 57^ב) כי
 כריסטוס טיס צוין ית'מת מרים קים (לפי יה סטנלו סאלקרונייס צוינו על פסקת
 כתיבת שלדים סקד'יווניס) רקחית' וו'צ'קת רעו'ום (Ramesses) ואלכי ח'צ'קת רעו'ום
 כרליך' מלחות' צנס ק'וט' לנו את מל'יכ' קרומיס א'ר נ'רו ע'ר'ן ער'ך וכ'נו
 את מלחות' וו'ל'נו בס מה' צ'יס. ונס' ס'ו' ח'וו'ו כי י'ס' ו'ק' כל צ'ה' ח'ב'ו
 צ'ה' ו'ל'ר'ו'ס צוין וו'ול'ג' ת'רו'ום, וואל'יכ' ס'רו'ום ל'ה'נו' ח'ו'ס ל'ס'ו'ת' י'ג'י' צ'ס
 וו'ל'כ'י' מ'יח' ו'ל'ר'ו'ס ל'ה'ן את ק'רו'ג'ס ל'ס'ק', ו'ל'ו' ס'ו' ס'ס' ק'רו'ג'ס ע'ר'ו'ס י'ג'י'
 י'ק'ע'ן צ'נ' ע'ב'ר. ונס' כ'ר'מ'ס צ'נו'ו י'ס' צ'ס' א'ס' ל'ה'ס' ט'ע'ר'ו'ס נ'ה'ג' נ'י'ט'ב
 ס'ה'ל'ן צ'ה'ר'ן ר'ע'ס', ו'ה'ל'ו' ס'ס' ק'רו'ג' ל'ה'ל'ו'ן צ'ס'ה'ס' ס'ה'ל'ן ק'חו'ת' מ'פ'ק'ה' ס'ה'ק'ת'
 צ'ל' ו'ל'ר'ו'ס ס'ג'ר'ה'ת' ו'צ'ק'ת' ר'עו'ום, ו'ג'י' י'ר'ה'ל'ן ל'ק'חו' נ'ה'ל'ח'ס' ל'ל'ס' או' ר'ו'ס' ו'י'ג'ו'
 צ'ה' ו'א'ר'מ'י' י'ג'ר'ה'ס' צ'נ'ה' מ'יר'ץ' כי ל'כ'ה'י' מ'פ'ק'ה' ר'עו'ום ב'ו'ל'ק' ס'כ'ר'י' י'ג'ר'ה'ת'
 ר'עו'ום, ו'ס'כ'ר'י'ו' מ'ה'ת'ס', ו'ו'ל'כ' ח'ק'ת'ס'; ו'ל'ס'ו'ת' י'ג'ר'מ'י' מ'ה'ת'ס'; ס'ס'ה' ס'ס'ה' צ'ו'ג'י' י'ר'ה'ל'
 י'ג'ר'מ'י' א'ל'ק'חו' נ'ה'ל'ח'ס', ו'ג'ס' ו'ס'ט' צ'ס' מ'ו'ס'נ'י' ק'רו'ו'ס'; ס'ס' א'פ'ר'ו'ס נ'ג'ג' ג'ג'ל'ק'חו' ו'ה'
 צ'מ'ה. (ט) נ'ה'ח'ב'מ'ה ל'ו': נ'ג'ע'ה ע'ל'ו'מו ק'ל'ו'ס' צ'ג'נ'לו' ו'כ'כ'ל' ע'יו'ג'ע'ק'ע'ט' ק'ל'ו'ס'

א

י'ג (ט) וְאֱלֹהֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּבָאִים
 מִצְרַיִם אֲתָת יַעֲקֹב אִישׁ וּבִתְוֹ בָּאוּ כִּי רָאוּבָן
 שְׁמֻעוֹן לְוִי וּיְהוֹדָה: (ט) יְשֻׁשָׁנָר וּבּוֹלָן וּבְנִינְיָן:
 (ט) צָן וּנְפְתָלָן גָּד וְאַשְׁר: (ט) וְיְהִי כָּל-נְפָשָׁת
 יְצָאֵי דָּרָה-יַעֲקֹב שְׁבָעִים נְפָשָׁת וּוּסְפָּת חַיָּה
 בְּמִזְרָחִים: (ט) וַיָּמָת יוֹסֵף וּבְכָל-אֶתְחֵיו וּבְכָל הַרְוֹד
 הַחֹוֹא: (ט) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרָו וּיְשָׁרָצָו וּיְדָבוּ
 וּעְצָמוּ בְּמִזְרָחִים מִאָרְדָּו וּבְמִזְרָחִים חָרְדִּיאָה אֲתָם: (ט)
 (ט) וַיָּקָם מֶלֶךְ-חֶדְשָׁה עַל-מִזְרָחִים אֲשֶׁר לְאַרְיָה
 אֲתִיזְוָהָה: (ט) וַיֹּאמֶר אֶל-עַמּוֹ הָהָה עַם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל רַב וּעְזָום מִמְּנָנוּ: (ט) הַבָּתָה נִתְחַבְּמָה

(ט) ואלה שמות: י'ס'פָּת צ'ס'ה'ס' צ'ל' ל'ו'ר' ו'ג'י' י'ר'ה'ל'ס' ו'ו'ר'נו' ו'ו', פ'ק'ז'יס
 ל'ס'כ'ר'י' כ'י צ'ז'ו'ס' ל'ו'ר'ו'ס' ל'ו' כ'י ל'ל'מ' צ'ז'ע'ס' (ו'ס' ו'ו'ג'י'). (ט) רָאוּבָן
 שְׁמֻעוֹן: נ'ג'י' י'עֲקֹב ו'ס'ו'ר'ס' כ'ה'ן ע'ל' ס'ס'ל'ר' צ'ל'ק'ה' נ'א'י' כ'י ת'ה'ל'ס' ל'ק'ה' ח'ת' ל'ה'ס'
 (ו'ס'ס' ר'ל'ו'ן צ'ו'ע'ן ל'י' ס'ו'ה' י'צ'ר'י' ו'ג'ל'ו'), ו'א'ק'ס' ל'ק'ה' ר'ח'ל (ו'ס'י'ה' י'ל'ס' י'ס' ו'ק'ע'
 ו'ג'נ'י'ו', ו'ז'ו'פ'ר' ת'ה'ל'ס' ג'נ'י'ו', ו'ו'ס'ג'ר'ו' ל'ג'ס'ו', כ'י ל'ה' נ'ג'ע'ס' ח'ק'י', כ'י כ'ס' נ'ג'ל'ר'ס'
 ג'ע'ת ג'ו'ס', ו'ה'ק'ב' ל'ק'ה' נ'ל'ס' (ו'ג'ס' ד'ן ו'כ'כ'ל') ו'ל'ג'ג'ו' ז'מ'ה (ו'ג'ס' ג'ד ו'ל'ז'ל')
 (ט) ג'ג'ל'ק'חו' ו'ה'. (ט) י'ר'ק': ט' נ'ר'ח'מ'ת י'ג'ג' כ'ג'ג' (ט) ו'יְשָׁרָצָו: ע'ג'ג' נ'ר'ח'מ'ת ה' כ'ג'

tagemma, per ch'ei non s'aumenti a segno, che accadendo qualche guerra possa unirsi ai nostri nemici, guerreggiare contro di noi, e poscia andarsene via dal paese. (14) Quindi istituirono sopra di esso (popolo) dei commissari di leva [incaricati di toglierne gl'individui più robusti], affine di oppri-

שםות א

לֹא פָּרַיְבָּה וְהִיא כִּי-תְקַרְאָנָה מֶלֶחֶם
וְנוֹסֵף גִּסְהָוָא עַל-שְׁנָאִינוּ וְגַלְחָסִיבָנוּ וְעַלְהָ
מִן-הָאָרֶץ: » וַיָּשִׂיםוּ עַלְיוֹ שְׁרֵי מִסִּים לְמַעַן
עֲנָתוֹ בְּסִבְלָתָם וַיַּכְנֵן עֲרֵי מִסְכָּנוֹת לְפִרְעָה

merlo colle loro gravezze. Esso fabbricò per Faraone delle citta ad uso di magazzini, Pithòn e Raamsès. (12) Però quanto più essi l'opprimevano, tanto più esso s'aumentava, e tanto più straordinariamente s'aumentava; cosicchè si crucciavano a cagione dei figli d'Israel. (13) Gli Egizi fecero quindi servire gl'Israletti con durezza. (14) Ed amareggiarono la loro vita con lavori penosi, colla malta e coi mattoni, e con ogni lavoro di campagna: ogni lavoro, cui gli assoggettavano, (vegli assoggettavano) con durezza. (15) Indi il re d'Egitto disse alle ostetrici delle Ebree, delle quali l'una aveva nome Scifrá,

את-פתחם ואות-דעםם: (ט) ובאשר יענו אותו
ען ירבה ובן יפרץ וילקזו מפני בני ישראל:
ויעבדו מצרים את-بني ישראל בפרק;
וימרלו את-תהייהם בעבריה קשה בחרמל
כל-בניהם ובכל-עבדה בשירה את כל-
עבדתם אשר-עבדו בהם בפרק: (ט) ויאמר
מלך מצרים למלחת העברית אשר שם

או מטבחות לחזקתת דין ותיקות וופר (ב' כ"ח), ועריו מסככות נוכבו נ"ד"ה
ב' כ"ד, ז' כ"ה, וו"ג י"ג (רכז). **את פותחים:** פירודוט מוכיר עיר צעמה Patumos ותומור
סלא קרגו ליס מוף (רכז, גז). **רעמסס:** או ב' תח' סני'ן, ודעתה Jablonski צס'ין
מייל הצעמ'ן מלח'ן סוח'ן פְּקַדְתִּים נצ'ריה; וטונ'ר המסע צ'ד'ה; (Heliopolis) כי re re נצ'ריה צ'ד'ה;
רוכחות יweis חמור נציגותה כי נכלתו אין לאלכסנדריאוס מען ככפר
אספו קוריאט'ס מהטו Ramsis, ואקרוב למשטו כפר כי קדשות עיר נוכנת (רכז), ודעתה
אלאט'ס יקסט כי מרגה גור על יארהן לא' נצ'ות ופלוקה מות עיר רועםפס, אס'ת'ה יקד'ס
ונני יופקתו, והול'ה בס' נצ'ה מנג'ה לא' נצ'ה על יארהן לא' יירודו. (יב) וכן
פרץ': ארץ פרן סוח'ן פעל'ן גנ'ה, ונכ'ינו צ'ריה, כו' יסראלי פרן על'ן כי פרן (ה'ו'
ז' י"ג), וכperfret סרימת גדר וקי' כו' לחש פלמנ' גדריס (תכליס פ' י"ג), ומק' ב' צ'יאנו
ב' כהילו סוח'ן פועל'ן גנ'ה, ומיח'ו ור'ת'ה יוש' וק'וו'ה (רכז' כ' ק' י"ג) צענ'טו תשרומ
יגל' גב'ול וחוגר על' כל' הווע' מתפקט' יוש' וק'וו'ה, וואראן על' כל' לד'ר שתקה'ר'ה' יותר
וואונ'ס'נו אל' עול'ך, כהילו סוח'ן פועל'ן גאר'ה עס' לו' סט'ען, כו'ן כי עיש' הא' כ'יס'
ל' פג'� יופר'ן לרוג' (רכז' ל' י'), וו'ק'ס'ו פרן דה'רין (ה'ו' ה' י'), ונס' מה'ו' על'
אל'ה'ס' סוח'ן פור'ן, ובכוונה צ'ק'ט'ו ותר'נ'ס, כו' ובר'ן כהיל' טול' מל'ה' ישי' לו' פל'ן
וננט' (רכז' ל' י"ג), והול'ה קי'רו' נ'ג' לא'ן פ'ר'ל'ה על' ח'ט'ס'ת כ'ק' ו'ח'ז'ק' וו' דעת
א'ו'ת'ר'ום ס'ה'ר'וי' ש'ת'ר'ס'ן כ'ן מ'ן וו'ן ת'ק'פ'ן. ולט'עתי ה'ינו' וו' יט'ען' פ'ר'ז'ו' צ'מ'ב'ר' כ'ה'ל'ו
ואר' ו'כ'ה'ר' י'ג'נו' מה'טו כ'ן כ'ו' י'ג'ר'נ'ס, וכ'ן כ'ס' ר'ג'י'ס' י'ג'ו' י'ג' ס'מ'ג'ג' ק'ט'ע'ג'.
ג'ין בפרק'ן: וכן יוק'ר'ם כ'ס' ו'ג' מ' ז' ו'ג' יוק'ר'ל' ל' ד', וכ'ו' נ'ג' ק'ר'ע'י' לא'ן

e l'altra Puà. (16) Disse cioè: Quando assisterete al parto le Ebree, osserverete sopra la seggiola [o: sul vase da lavare il neonato]: s'egli è un figlio, lo farete morire; e s'è una figlia, viva pure. (17) Però le ostetrici temettero Iddio, e non eseguirono quanto aveva loro ordinato il re d'Egitto, ma lasciarono vivere i fanciulli. (18) Quindi il re d'Egitto chiamò le ostetrici, e disse loro: Com'è che facete tal cosa, che avete cioè lasciati vivere i fanciulli? (19) Le ostetrici dissero a Faraone: Perchè le donne Ebree non sono come le Egizie, ma sono vigorose: innanzi che l'ostetrice sia venuta a loro, hanno

הנגישות הגדולה כלהן סוף הדומה לאלה הנדרס פטרכו ור' עין זס והמתקן;
וון צ'זיט יולו בקוחת גס ביאיתוּת, כו' בקוחת וכקוחת, וכונמאנ'ס וכונמאנ'ת ל'ן מונט
האקריה נאחס רחא מוצי ע"ג מ' קרי לואר קקמאנ'ס (קארט מגן ל'ן צ'ריה כו'
נקתונות נכתהָ), כי נסתורות טוילט צחכנות, וורד טעטס מוקחו, לריך צתאנטהָ ל'ן
וון צ'זיטות פטום, ל'ן זס מונט, ועין חולדות ראנ'ין דסומ' וינען, דן ר' קרכוּן
מו' בקוחות, וכן כלן כיס ורהי וטשען (ל'ן ווונטקהָן כי ל'ן יולו בקוחת, כתנאל
אלם צ'זיט מגן) מו' ווינטקהָן מו' ווינטקהָן ניריק ע"ד מד' פט.
וונט צ'זיט סטלה זאס זין סקסולס (ל'ן לדה, פט יון סחת) סיריק זין
ונל נסיך, כי סי' צ'זיטות דלדו' פטקהָן כו' בגדי בוגהָן; ולפנות מלט ונתונן דוש
ביהילו סי' זין סקסולס, אסרי גס כו' רהויס פטהי' ת"ז (ו' נאומ'קן) ל'נוו' חותם צ'ריך
ע"ג סקסוליט, ווין ליקס פורה סוזית נעלמי הנוקה, כהיל'ו ווונט צו' חותה, כי
וונט סוזיות וואתיוּן (א' י"ז ל' ס' זי'ו'ה, והו' ווילא זאמ'ן סינ'ה קריילת קצ'וונטס,
כובנאל'ו זורות זולטין זו' וויל'ו וויל'יס, וגס סוק' צו' מיל'ן צ'ז' (ד' ס' מ' ב' כ' ב'). וויזה:
לודונג סטווו'ז זארך קיס קחטו' לפטעוּס פיי (ו' אוריכ'צ'ז דוי) נזיקוס קיס, וכן כהיל'ו
קמ'יקס וקד'ה, ו'ז' רפה, כי דלהת חיינכו זין סקסולס. ולדעתי נטמי'ים סתנס מילען
זאד'ה, וויל'ק'צ'ל'ן חי טומ' וונגה, ערס סינה צערט קו' סימ'ס סק'ית בקיין. (ו' וויזה);
וונט צ'זיטות ציס, כו' ל'ן תק'זיא כל נטמא. (ו' מדו' עשריתן וו': ל'ן כיס צאנצ'טן
כח, ל'ן גו' עציין כה, גל'ן ל'ן כיס צ'ז'ק'ן כל כ' נטאל'ה'ת מ'ו'ז'ה? עין הו'ר
זאלאטיס). וויזהין: ידו' כ' קקמאנ'ס זוא' נלמ'הות ונטמ'רוּת. (ו' חיות: זס
ס'תנאל'ה מחרך קיס על וואקל'ן זוש' ר'וּס, הצל' קיס סוך זין סקסולס, וו'ס לאכ'לן בון
ט'ו'ו'ה'מ'ה'ט' ז'ו'ו'ה'מ'ה'ט' ז'ו'ו'ה'מ'ה'ט' ז'ו'ו'ה'מ'ה'ט' ז'ו'ו'ה'מ'ה'ט'

ה'אתחת שפלה ושם השנית פועה: (ט) ואמ' בילך את העבריות וראיתן על האבנים אס-בן הוּא ומהמן אותו ואסיבת הָוּא והיה: ותראן חמיילדת את האלים ולא עשו באשר דבר אליהם מלך מצרים ותחיין אמר חילדים: שי ית ניקרא מלך-מצרים למיילדת יאמר להן מרווע עשיתן הדבר הזה ותחיין את-הילדים: (ט) ותאמרם חמיילדת-פרעה כי לא בנסים המצרית העברית כי-הייתה תגה

הציג צורו כי עט רצ' וונטוס לח' יתקין צלע חסין לו הילך צחיטה ווילוחות נלכד, על
ן רדו נג' (ולקרוי רה'ו), והוא כי אמיט שולב כו' זרכות על כל סמלוחות, ור' טודיס
טופרנו הוויר כי פרגה נכר תקלת עט פמלוחות עכבי צביהו, ווקרר סוכן לו עזזו
כרו, לו צחיך עוד תחוקן אל מלך יקווות; זה רקוק בצעמי, כי טראבל סי' קהילו
טהן, לו נמלרים, והוין לפרט ותעלון קהילו הומס צמחפונו בכל מגרים, כי גס לטטה
אנדרנו ורק קהילו גונע האר אס גני טראבל לו' סי' גרד; וחמי הוויר כי לו רנס שרנש
נדבר עט כל פמלוחות נפעס מלה, שולס כו' כלן פוגות ילי טראבל בזון קאה, סי'
אנדרנו ניכר וומחרמס, לו' כן חט סי' אטיס צחיטו יוסון טורנות מואס, ולו' כן קהילאות,
או יטולס לזרו יוקרא סו', וכו' נדעתו למותו כן לכל פמלוחות זו וזרח זו ולסרוונן
זה, אולם יוזע פלנער. (טז) בירלן: גענין האפרה עזון ביגל לאסעל ע' 5' סט'
חק' פק' עםוד 1.130. על האבננים: יט וטרדים כמלו פילולת, וט מפרטים על פרחים;
דענת קאַט שמולע לו' נגן, ולדעת חקרים זין נס וזין, וגיא' הוויר דאס צתי' גאנס;
הילוחות זוקעת, ומקהה על וגצה זיליכס וזוקעת זיו רוקחיס הטעינוק סגול; וכן גענער
סיבי מלכי כרמס כי מילס לאס' צבעת סרחים לא' מה' גני קרונחותס; ולמי Thévenon

già partorito. (20) Iddio benedicò le ostetrici, ed il popolo divenne numeroso e forte oltremodo. (21) Ora, poichè le ostetrici temettero Iddio, egli fece loro delle case [cioè famiglie, vale a dire diede loro numerosa figliuolanza]. (22) Faraone poi comandò a tutto il suo popolo, con dire: Ogni figlio che nasce [agl'Israeliti] lo gitterete nel Nilo, ed ogni figlia lascerete vivere.

כתרנו לנו בוניט פָּקוֹרְהִים מַוְעַן, כו' צָלָנוּ תְּוֻרִים עַל שָׁמֵלוֹת
וּמִ"נְנָן פִּירֶךְ פְּסָכוֹן מִזְבֵּר לְמַחְקָרִיו, וַיְיִי כִּי יְרֻחוּ
פָּנָים נְדָבָת (רָאשָׁה), נְמָצָה וּמְפָנָאת רְכָתָה עַל
וְנַדְיָן יוֹלָת וַיְמַצֵּא לְסַס זָמִשׁ קָפָא, וְגַם־יָמָגֶת לְסַס
פָּנָים סְוָה, וְכִכְכָּבִיךְ זָמִשׁ צָבָא גִּירָאָל יְמָפָקָות
לְפָנָס גָּוָל לְמִילְוֹת, וְלִקְוָתָס מְלָמָדִיס בְּקָמָר וּבְלָמָדִיס, כְּנוּ לְסַס
יְקָמָס דָּסָיְלָוְוָן, וְלִקְמָן יְמָעֵד כָּלְדָוְוָן
כְּרָהָה מְוֹעֵט לְפִירְוָת רָאָל, וְנְרָהָה לֵי אֲסִיס מְנָאָגָם
וְלָלָה כִּיסָּה לְפָנָן טִבְול נְצִינָן, כֵּוּ מִלְּבָה, וְזָרָה
וּפְרוּ וְנוּן וְשָׁמְעוֹן נְצִינָן. לְהָרָם: זְמָקָס לְפָאָה, כְּנוּ לְטָמָא כֵּי
עַמּוֹ: כְּרָהָה זָלָמָה כְּזָעִילָה עַמּוֹ לְעַצְוֹת סְדָרָה בְּטָהָה,
עַזָּה סְדָרָה כְּבָרְהָה וְזָוָה לְכָל חָנִיא מְגָרִיס כְּצִיזָדָעָן
עַזָּה, צְעַלְמָוָה סְוִיחָה. בְּלַהֲבָן חִילָּוֹד: הַסְּעָכוֹנָס סְלָה
עַדְרָה, צְעַלְמָוָה סְוִיחָה. חִילָּוֹד: סְנוֹלָה, וְכִנְנָן סְלָה
סְמָקָס וְסְוִיחָה. חִילָּוֹד (רָאשָׁה), טִלְמָהָס הַזְּרָעָה
דִּזְרָק (וּמְזָעָת כֵּי), טִלְמָהָס הַזְּרָעָה (רָאשָׁה), סְלָהָס
חִילָּוֹד סְמָקָס טָלָה הַזְּרָעָה כְּפָעָל, וְשָׁעָוָה סְכָלָה, וְנוּן
חִילָּוֹד עַדְרָה וְנְחָתָה כְּרָקָה כְּנִינְנִיס; וּקְלָעָרָה
חִילָּוֹד טִלְמָהָס קְרִירָה סְכָלָה וְנוּן כֵּי חִילָּוֹד

11

(1) Un uomo della famiglia di Levi era andato ed aveva

האריס (דברים י"ג), וילך וחבגד היה קצנעל (ו"ח י"ז ל"ה) צתכל-THON גס ביה (יריעון נ' ד'): וככה פלקיין פלקלין קומס לכהן, כי כהן גאנז עילס ומיטיגן זונען.

בְּשָׁרֶם תִּכְאַלְתָּן הַמִּלְדָּת וַיָּלֹדו: פ וַיַּטְבֵּל
אֲלֹהִים לְמִלְדָּת וַיָּרֶב הָעָם וַיַּעֲצֹמוּ מְאָדָ:
בָּאָה וַיַּחֲיֵי כִּיְרָאו הַמִּלְדָּת אֶת־יְהָאֵלָהִים וַיַּעֲשֵׂ
לָהֶם בְּתִים: כ וַיַּצְוֵל פְּרִישָׁה לְבָלָעֵנוּ לְאמֹר
בָּלָעֵנוּ הַיּוֹד הַיָּאָרֶל תִּשְׁלִיכֵהוּ וְכָל־הַבָּתָ
תִּפְנִין: פ

על סוף ספקה וסתוקף. (ב) ויוטב אלהים למלוחותנו: אלה ניטיבים למלוחות
ויש אמתן בפין רקסיס המכונה מרכז, צלע סמיון המכון מרכז; והס כיס פוגר חתך
המוחית מהרתו מתקנית, קדומותיו קיימות גורתו בכלתי יונת חתך; וכחכח בכתופים
ומוחית אנטיבין פ', למלוחות מאכז ג' אנטרבה סנס והוא עטס מלח (ט' ח'). (כג')
עש להם בהזם: רצ'ו, על פי רוז' ל' פירט כי פ' עטה למלוחות חמץ כוכב ולייש
מלוחות, וכן רוח' גז חמוץ אטום גמול מלח כי אל' חמולה, וכן דעת קלבר' ורלה'
ונזכר קוו' קמלוחות רת נמי טרחל, אנטה לאן כ' מאנקיה ומלוחות (ע' ג' וככטו
תוקף עזוי (ירמיש' ג' י'), הלאס מזען יקליס גיטה (מחאלט ס' ק' ז'; וגין' The-
Saurus p. 192) סירז נחensis לאון סון ווונקה, כו' נצחים ינצה ניז' (אטלט' ג' ג'),
בן נונאנטוס חמוץ כי כוולהת סנטהלהס נכלחת עס רזוי זודע, בטעס נס נצענו עטס
עטס (אטלט' ג' ט'); וכע' זס ור' טרומוס וכטווס מירצז שעתה פרענש גתס למלוחות
bamzon אל' תולכטה אל' סעדרית סילודות; זה רקוק ווועינזות קלפונן, וסיניקר קסרה,
ווע' אנטריר רינו' גן', ור' ווּתְקַפֵּן (ולמלה מילבז) כיריך צאנטער גאנטער מזקת סמילוחות

2

וילך איש מבית לו ויקח את-יבת-לוי:

(א) וילך: כך מופיעים על מנת שצורה נבדוק טהרה, וכן וילך רחובות ויכנס במקומות לא כבויים, וילך יקח מה גור (טמאן ח' ג') (רמ"ג), וילך ונכון מלאכים

preso una figlia di Levi. (2) La donna, divenuta incinta partorì un figlio; e vedendo ch'era buono, lo tenne nascosto per tre mesi. (3) Ma non potendo più tenerlo ascoso, gli prese una casetta di papiro, la spalmò di bitume e di pece, vi pose il fanciullo, e la pose nella giuncaja, sulla riva del Nilo. (4) E la sorella di lui si collocò da lungi, per sapere ciò che ne avverrebbe. (5) La figlia di Faraone era discesa a lavarsi presso al Nilo, e le sue donzelle passeggiavano sulla riva del Nilo.

וַתִּהְרֹק אֲשֶׁר וַתָּלֶד בֵּן וַתִּרְאֵ אֶתְנוֹ בִּיטּוֹב
הַוָּא וַתַּעֲפֹנְהוּ שֶׁלְשָׁה יְרֻחִים: ^a וַלֹּא־יָכַלְתָּ
עוֹד הַצְּפִינָה וַתִּקְחֵלְוּ תַּבְתַּגְמִיא וַתִּהְמַרְתָּ
בְּחַמְרָ וּבְזַפְתָּ וַתִּשְׂם בָּהּ אֶת־תַּלְדָּ וַתִּשְׂמַח
בְּסֻפָּה עַל־שְׁפַת הַיָּרָה: ^b וַתִּתְצַבֵּ אֶתְנוֹ
עַרְחָק לְדֹעַת מַה־יִعָשָׂה לוֹ: ^c וַתִּרְדַּ בְּתִ
עֲרָעָה לְרֹחֵץ עַל־הַיָּרָה וַנְעַרְתִּיהָ הַלְכָתָ

המכוון כי סולין עארס היה אחדו מפנויי מרעתה, והוא "ב' קזירס נבעת מרים; מושעין לממש ו' כ'". (ב) כי טוב הווא: רה' צב' ור' עט' ור' ימען ור' ח'ון ור' ג'ון' כירעו כי יפה טוח, כי לום קגינו היה מתקן לוחר על כל כנוגל צאשו טוע; ורכד' פירע כי נולל לטוף ו' קדיסים, וסתמכלתנו צו וורתה צטוח נצלב צבונתו וותה צד' קייח', לולם נפלל ולג' בדור (כדעתה ר' חילך) כי פירות טוע כחטא הענו, וקורחים טוע בגימוק באלינו זוכס וונעקה, וויס קיא נזנק לך סיס קלו נצמא לנטקה, כי סיס קלו נצמא מירוקק, יופשי סאסיא טע נטפל לנטקה. (ג) הצעפננו: גוד סג'ן' למסחרת סקריה, וגוזו זס כל' שיקס אצוח נטע, וווקץ שמלס ירגז, וס' קדי זיכילו לנכן יפס סנסגול צעלני, ערין פכמי מלך גמעס וארת' זתמייע' גאנגו; וכינעל צו זא יעדיך פ' כוננו דיך'; וסוח סכענעל, סקסה ספמן מוקהיל הא קדרו, האל ליפער שידרו יט' יוקהסונה, ולט' יקוטן נקיות נטפן; אלן סמאנפין, כי סוו יוכרייס הא קברו לאיזות נטפן; וככסה יוכגד גס יאק ר' קדיסים ארלהרוניסים יסנה סימה לאטמן הא נטה, הא' לא' סימה יטולם לאסקרייזו ציטיא נטפן, כי תן הא קובל זכמי זתענו גאניגו, וכן יי' יאנ' זטחול חאנטאנגי (ז'יב' ד' ג'), סוכונא, יי' יתען זטחיגו, וכן חקריקני לסייט נסתר מגה עיניך, ולט' יומחהך פְּנַסְנָס זטראות זטאניס, וול' מוכל מוד סדרן לנטגע כי. גמא: טו' פירע נגדל האל חילו, ונקרלה זען מוצאן סגמיהויני כל', לסתומו גאל חיל האיש, וכלהיל טוח נזריך לאס'יה, וכן נזקחנא זוקווקטונס: סודס קלינענברג הוחר כי מחלקה קרלהו סמאתה באחו נטס גאנוח'').

vide la cassetta in mezzo alla giuncaja, e mandò la sua ancella, la quale la prese. (6) L'aprì, e lo vide, il bambino, e trovato ch'era un fanciullo piangente, n'ebbe pietà, e disse: Quest'è dei bambini degli Ebrei. (7) La sorella di lui disse alla figlia di Faraone: Vuoi ch'io vada a chiamarti una donna lattante, delle Ebree, che ti allatti il bambino? (8) La figlia di Faraone le disse: Va. — E la donzella andò, e chiamò la madre del bambino. (9) La figlia di Faraone le disse: Prendi teco questo bambino, e allaitalo per mio conto, ed io (ti) darò la tua mercede. La donna prese il bambino e lo allattò. (10) Cresciuto il bambino, lo recò alla figlia di Faraone, la quale l'ebbe qual figlio, e gl'impose nome Mosè, soggiungendo:

עַל־יָד הַיָּאֵר וְתַרְא אֶת־הַתְּבָה בְּתוֹךְ הַסּוֹפֶן
וְתַשְׁלִיחַ אֶת־אֲמַתָּה וְתַקְחֵה: ④ וְתַפְתַּח
וְתַرְאֵהוּ אֶת־הַזָּלָד וְהַגְּנִינָעַר בְּבָה וְתַחַמֵּל
עַלְיוֹ וְתַאֲמֵר מִלְּדֵי הָעָבָרִים זֶה: ⑤ וְתַאֲמֵר
אֲחַתָּה אֶל־בַּת־פְּרֻעָה קָאֵלֶד וּקְרָאתִי לְךָ
אֲשֶׁר מִנְקַת מִן הָעָבָרִים וְתַיְנֵק לְךָ אֲתָּה
הַיָּילֵד: ⑥ וְתַאֲמֵר לָהּ בַּת־פְּרֻעָה לְבִי וּמְלֵךְ
הַעֲלָמָה וְתַקְרֵא אֲתִ-אָם הַיָּילֵד: ⑦ וְתַאֲמֵר
לְבִנְךָ בַּת־פְּרֻעָה הַיָּילֵכִי אֶת־הַיָּילֵד חַוְה
הַנִּקְהָוּ לִי וְאַנְיַ אַתָּן אֶת־שְׁכָרֶד וְתַקְהֵ
הַאֲשֶׁר הַיָּילֵד וְתַנִּקְהָוּ ⑧ וְיִגְרַלְלַ הַזָּלָד
וְתַבְאֵהוּ לְבַת־פְּרֻעָה וַיַּהַיְלָה לְבָן וְתַקְרֵא
שְׁמוֹ מֹשֶׁה וְתַאֲמֵר כִּי מִן־הַמִּים מִשְׁתַּחוּ:

ונומרים מותקן ורוחני על רקיון זיו והוון בן דעתה נ"ט, וכינויו עמו, כי
ה' תיכון לומר ותדר עלה, חילך עטנוו לתקון חילך קיימת. זאת אמרה: ספקתת; ווין
פירות ורועל (ולנקד ^{לתקון} ^{לתקון}) כי מים סס מיזה למידת סדרוע אל להרוח עטנוו ולע
מלהלוסו רוק נטע שי לאירועת פורען, צפassoc מצע יהות מילכה, ודרען יהוות רצנה
יהיתת ליט (דזריס נ' י"ח), וגס סס עניטו יודת שורען אל רועם מה. (ו) והפרחה:
ה' בתבאה, כראשה כסירה עלמה מכפה, כמו צמכת נא. ותריאחו את הילך: מלות
ה' סכל' יהנות נא כבר יעטנו מים טיש צמוך סתנא, לפיכך כתוב ותולשו נכסינו,
וונומרים מותקן ורוחני על רקיעם בגוזם דמיון לא זו נא נרכושה ולד צמכת גמל

poichè dall'acqua lo salvai. (11) Ora, in quel tempo, cresciuto Mosè, uscì appo i suoi fratelli, ed osservò le loro gravezze; vide un uomo egizio, che batteva un uomo ebreo, dei suoi fratelli. (12) Voltatosi di qua e di là, e visto che non c'era persona, percosse l'Egiziano, e lo nascose nella sabbia. (13) Uscito un altro giorno, vide due uomini ebrei che si azzuffavano; e disse a colui che aveva il torto: Perchè batti il tuo prossimo? (14) Ma colui disse: Chi t'ha costituito signore e giudice su di noi? Pensi tu d'uccidermi, come uccidesti l'Egiziano? Mosè temette, e disse (tra sé): Dunque la cosa si è saputa. (15) Faraone, udita questa cosa, voleva uccidere Mosè; ma Mosè se ne fuggì da Faraone, e andò ad abitare nel paese di Midjān, e [a prima giunta] si soffermò vicino ad un pozzo. (16) Il sacerdote di Midjān aveva sette figlie. Esse vennero, attinsero acqua, ed empirono i canali, per abbeverare il bestiame minuto del loro padre. (17) Venuti i pastori, le scacciarono; ma Mosè si alzò e le difese, ed abbeverò il loro

ci alzò e mangiò pane arrosto da carne, e bevve latte, e dormì così da lungo tempo. (18) E quando moschea venne a lui, e gli disse: Tu sei un uomo benedetto, perché sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (19) E Mosè rispose: Non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (20) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (21) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (22) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (23) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (24) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (25) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (26) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (27) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (28) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (29) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (30) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (31) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (32) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (33) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (34) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (35) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (36) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (37) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (38) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (39) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (40) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (41) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (42) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (43) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (44) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (45) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (46) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (47) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (48) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (49) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (50) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (51) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (52) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (53) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (54) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (55) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (56) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (57) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (58) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (59) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (60) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (61) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (62) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (63) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (64) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (65) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (66) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (67) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (68) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (69) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (70) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (71) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (72) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (73) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (74) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (75) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (76) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (77) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (78) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (79) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (80) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (81) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (82) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (83) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (84) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (85) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (86) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (87) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (88) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (89) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (90) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (91) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (92) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (93) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (94) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (95) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (96) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (97) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (98) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele. (99) E Mosè disse: Ma io non so se sono un uomo benedetto, ma sono un uomo che ha commesso molti peccati. (100) E il principe delle moschee gli disse: Non ti preoccupare, perché tu sei stato scelto da Dio per liberare il popolo di Israele.

שליש (א) ויהי בימים ה'ם ויגבל משה ויצא אל אחיו וירא בסכלתם וירא איש מצרי מכה איש עבר מאחיו (ב) ויפן כה וכלה וירא כי אין איש ונידת הארץ ויטמנה בחול: (ג) ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נזים ויאמר לרשות למטה תבה רעה (ד) ויאמר מי שומר לאיש שער ושפט עליינו להרגני אתה אמר כאשר הרגת את המצרי וירא משה ויאמר אהן נודע תדבר: (ט) וישמע פרעה את הרכבר הזה ויבקש להרג את משה ויברך משה מפני פרעה וישב בארץ מרים וישב על היבאה (ט) ולכון מרים שבע בנות ותבננה ותרלנה ותמלנה ואת הרכבתים להשרות צאן אביהן (ו) ויבאו הרעים וינגרשו ויקם משה ויושען וישק

לפס פעל מעקה לזרחות סמוכה מן שיס. ותלמי ווס"ר כי מאריך עזקה ימכור סעף צדקה גס פוך קרבוג זס ורוחתו לצלע עזקה; חס ככן. ווס' ס' כי פעל מטה כל'ק אין סורחות סמלה ען שמיט דוקה, תלם מיצס געלוח, ולמיך הייל כי אין שמיט יטמיס, יטמיס מוויס. וסכו מס' הואר כהן יתקתק, וס' וטפ'.

bestiame. (18) Giunte che furono presso Ronèi loro padre [avo], egli disse: Com'è che oggi siete venute presto? (19) Ed elleno dissero: Un uomo egizio ci liberò dai pastori, ed anche attinse per noi, ed abbeverò il bestiame. (20) E quegli diede alle sue figlie: E dov'è egli? Perchè mai avete abbandonato quell'uomo? Invitatelo, che venga a pranzo. (21) Mosè non sentì di restare presso quell'uomo, ed egli diede a Mosè Siporà sua figlia. (22) Questa partorì un figlio, al quale (Moses) pose nome Gheresciòm, poichè disse: Sono divenuto pellegrino in terra straniera. (23) Ora, dopo lungo tempo, morì il re d'Egitto, e gl'Israeliti sospirarono e clamorono a ragione della schiavitù, ed il loro clamore per la schiavitù salì a Dio. (24) Iddio udì il loro gemito, e fu memore delle promesse fatta ad Abramo, Isacco e Giacobbe. (25) Iddio vide la condizione de'gl'Israeliti, e Iddio seppe [decise ciò che avea a fare].

(טטו) הרהיטים: עין גראנטה ל' ל"ג. (ו"ח) אל רענאל אבירון: נוקן ס"ה, חמי תרוי, וחורה י' ל' מיכלעתם כי כלן שוכני רענאל לפני טביה עדרין נק"ס, וטביה געל נעל כבנוי, ומכה יתרו טביה געל כבנית קהירא. (ט"ט) וגם דלהך דלהך לנו: גאנטן'פי צאנצ'ר ללו סן וועליה מות פרטיטיס, לא ספיפיק קומיס דללו סן וועליה חטא ודלאג'ה (רכ"ג). (ב) קראן: יאנטש קערטנגן, וכטולטה סכ"זון געל תוכמת, וכן צונען קול (רכ"ג). נימוקס אינטנה, וכל זס ע"ז ל' חרמיט, כי גלו טורי פטויו לירקוט, סוח קטולין. (ב"ב) יומת מלך מצרים: סוח סקלהום למס סאות עתיל לוור כי מותו כל הנקדים סטינוקרים לח נסיך (ד' י"ט) (רכ"ג). ויאנחוו בני ישראל: נס קמי' תולך סן נסלהקס, ה' ל' סה הפקר לסס לאטמאן ולקורו ווס וועלטה, כי לא סה לאס יוס ווערחה, ועתה גאות קולך וויזי קהנמים עוזס לוי קאנז ומפקה, נCKERו נס קיסידס וועאנקו היל ס' (ה' י"ט). (כח) וירע אלחים: גמר גלכו מה יונזא לסס, כו ווילגש וויאס גאנזא הא' (לטמאן י' ג' ס') עטה דע ווילס מס לאזאג צולמי דער (כ"ג כ"ד י"ג), וכן ווילע ס' לח טבר לו (פינציג י' ס'), עין זס פירוטין.

III

(4) Mosè pasturava il bestiame minuto di Ithrò suo suocero.

(א) וינהג את הצען וו': ופעס מקט קרייס לו אונקסנו פלאזן מהר שמאדר נתרקק
ווענישען זיך צען אלל ניגו. אחר המרבך: יונכרי חיכנו זס וויקה למקוס איזוואן.

שפטות בג' א'
את-צאנם: יט ותַּבְאֵנָה אֶל-רֹעָאָל אֲבִיכָן
יְאִמֵּר מְרוּעָם הַרְתָּן בָּא הַיּוֹם: יט ותַּאמְרָנָ
אֲשֶׁר מֵעָלִי הַצִּילָנו מִינְדָּרְעָם וְנִסְדְּלָה
דָּלָה לָנו וַיַּשְׁק אֶת-הַצָּאן: יט ויֹאמֶר אֶל-
בְּנֵתְךָ וְאַתָּה לְמַה זֶה עֲוֹתָתָן אֶת-הַאֲשֶׁר קָרָא
לְךָ וַיַּאֲכַל לְחֵם: יט וַיַּוְאל מִישָׁה לְשִׁבְתָּה אֶת-
הַאֲשֶׁר וַיְתַן אֶת-צְפָרָה בְּתוֹ לְמֹשֶׁה: יט ותַּלְדֵ
בֵּן וַיְקַרֵּא אֶת-שְׁמוֹ גַּרְשָׂם בַּי אָמֶר גַּר הַיִּתְ
בָּאָרֶץ נְכֻרִיהָ: יט וַיְהִי בִּמְיֻמְדָים הַרְבָּים
הַחַמָּם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִזְרָחִים וַיַּאֲנַהוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
מִן הַעֲבָדָה וַיַּעֲקֹב וַתַּעַל שְׂעִיטָם אֶל-
הַאֱלֹהִים מִן-הַעֲבָדָה: יט וַיָּשְׁמַע אֱלֹהִים
אֶת-נְאָקְתָּם וַיַּכְרֵב אֱלֹהִים אֶת-בְּרִיתוֹ אֶת-
אֲבָרְהָם אֶת-יִצְחָק וְאֶת-יַעֲקֹב: יט וַיַּרְא אֱלֹהִים
אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים: ס רבי

1

וְמֹשֶׁה הָיָה רֹעַ אֶת־צָאן יִתְרוּ חֲתָנוֹ

sacerdote di Midjàn; e guidando (una volta) il bestiame lungo la campagna rasa, arrivò al monte di Dio, all'Oréh. (2) Un angelo del Signore gli apparve di mezzo ad un roveto, in una fiamma di fuoco. Egli vide (cioè) ch'il roveto ardeva nel fuoco, ed il roveto non si consumava. (3) Mosè disse: Voglio accostarmi, e vedere questo grande fenomeno, come sia ch'il roveto non si consuma. (4) Il Signore vedendo ch'egli s'accostava per vedere, Iddio lo chiamò di mezzo al roveto, e disse: Mosè! Mosè! — E questi disse: Eccomi. (5) E (Iddio) disse: Non t'avvicinare qui. Togliti le scarpe dai piedi; perocchè il luogo, sul quale tu stai, è un terreno santo. (6) Indi soggiunse: Io sono il Dio di tuo padre, il Dio d'Abraimo, il Dio d'Isacco, e il Dio di Giacobbe. — Mosè si nascose il volto, poichè temette di guardare verso Dio. (7) Il Signore soggiunse: Ho veduto la miseria del mio popolo ch'è in Egitto, ed ho udito le grida

צעכינו צהרית כה. ודעתי להזכירם De Dieu כי יונך אין לזר צעכינו כל כתוי書ה, וסראתון כהן. ומלול מחר עקרתו וזהר פיקוחות טומאה אלהין זבז נקי נקי, וילקוט, לאם יוקס פנוי ורכג סרגה, נטהר זבז מהר ליהוות ערבה וטיא זבז כת יוקס ריבן ומפני גלן נזים וכלה לילמת (ק"ס). הר אלוהים: על זבז העתיה (הנקלאם ורכ") לו כך כתב זבז מזר עית מורה (מליחי הילצע וווחטנו) וט הוויס ע"ז גבש, כה קרייל אל, וסראתון כהן, חורבה: קורב ומפני זבז כה סרטי, לו זבז Duo sunt montes uno in loco, hoc: Pietro della Valle נ"ל הַר הָרֶב ו סִינָה, qui ambo nascuntur, ut ita dicam, ex radice una, et dividatur (ב) וירא מלאך הר: ומק"ב viduntur postea jugis, quo altius adscenditur, פירע מ"ה, כי בכל תק"ס זבז עזז זלחתו. בלבת אש: עלב זיקוס לנטה, ווש זעפנא זבז, קרייל זלחתה, סולמה קי"ב (ג"ק פרק ו) (רכז מדמי וו"ר זבז ורכ"). מהזח'ה: יין קומיים זבז דמותו סר, ועל זבז כה נקריה סי"י (ר"ה זבז). ולכוד סמנס נוצר זבז, מה גוזר חוץ, לאם מוקץ לטבּה כנף צוואר, כי כל זבז שיטח לסתת זבז סקיפס, מה' לה טיטה נלהזת זבז, ומתחלה לרלה זבז מטה זבז זין סמסה, והכסה לסתת נלהז, ומק"ב רלה זבז כה זבז סמסה נארף, וו"ר ה"ס זבז כה וו"ר זבז מזוזה מה' ינער סמסה; רלה נער זבזן פק' פול טועל (צ"י ר"ד ק' ונת"ה זבז ולח' לרה"ג), ומכיכו לסתת זבז, וגס ערפת טבּה זבז לסתת זבז, כי זבז אוג צבעולס קלטט כלתי יתפרק זבז פארסה, וממן סמסה זבז לוסט, מה' זבז נארף. ה'כלב: נניוי בעל עין זקוק. (ה) של: מארה כהן, כה וטבּ זבז זבז עפפ"ז עין זקוק.

פָּתָן מְדִין וַיַּגְּנֹן אֶת־הָצָאן אֶת־הַמְּדָבֵר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים הַרְבָּה: ס' נִירָא מֶלֶךְ יְהוָה אֱלֹיו בְּלֵבֶת־אֶשׁ מַפּוֹז הַסְּנָה וּדְרָא וְהַנָּהָה הַסְּנָה בָּעָר בָּאֶשׁ וְהַסְּנָה אִינְנוּ אֲכָל: (ו) וַיֹּאמֶר מִשְׁה אָסְרָה־נָא וְאֶרְאָה אֶת־הַמְּרָאָה הַגָּדוֹלָה הַזָּהָר מִזְוֹעַ לְאִיבָּעָר הַסְּנָה: (ז) וַיָּרָא יְהוָה כִּי סָר לְרָאוֹת וַיַּקְרָא אֱלֹיו אֱלֹהִים מַפּוֹז הַסְּנָה וַיֹּאמֶר מִשְׁה מִשְׁה וַיֹּאמֶר דָּנָנִי: (ח) וַיֹּאמֶר אֶל־תְּקַרְבֵּ הַלְּמָשָׁל נִעְלִיךְ מִעַל דָּבֵד כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עַמְּדָה עַלְיוֹ אֶדְמָת־קָדְשָׁה הוּא: (ו) וַיֹּאמֶר אֶנְבָּי אֱלֹהָי אָבִיךְ אֱלֹהָי אָבָרָהָם אֱלֹהָי יְצָקָח וְאֱלֹהָי יְעַקָּב וְיִשְׂתַּחַר מִשְׁהָה פְּנֵיו כִּי־יְרָא מִתְּהִקְבִּיט אֱלֹהִים: (ז) וַיֹּאמֶר יְהוָה רְא־הָאֹתָה אֶת־עַנְיָעַנְיָ עַמְּךָ עַמְּךָ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־צַעְקָתָם שְׁמֻעָתָם

ה' כלל כל יוקס טמיינו זבז מזוזה ונענבד, לה"ט זבז זו מרעה עין מסלס ס"ב, ירמיה ט' נ', וכ"ג י' (ר'לו), וסירום לחר שמלה, סתרוק ייוקחו ועת ועת גלטו עס קמץ לחר דרכ' מלכיה, אספה תולק וומריק עס פלון לחרון ולרוחב סיירגד זבז ותמאט עד סר טיני. ודעת ר'ל"ק כי יוקס טירננה נקריה יונבר יונבר דרכ'

che manda a cagione de' suoi oppressori. Si, conosco i suoi dolori. (8) Sono quindi disceso per liberarlo dagli Egizi, e per farlo passare da quel paese ad un paese buono e spazioso, ad una terra che scorre latte e miele; alla terra (cioè) dei Cananei, degli Hhittei, degli Emorei, dei Perizzei, degli Hhivvei, e dei Jevussei. (9) Or dunque, ecco, le grida de' figli d'Israël sono giunte a me, ed anche ho veduto l'oppressione che gli Egizi fan loro soffrire. (10) Or dunque, vieni ch' io ti mandi a Faraone; e tu trarrai il mio popolo, i figli d'Israël, dall'Egitto. (11) Mosè disse a Dio: Chi son io, che possa andare da Faraone, e trarre i figli d'Israël dall'Egitto? (12) E (Dio) disse: (Si,) poichè io sarò con te, e questo (fenomeno che qui vedi) ti serva di segno che son io che ti mando. Quando poi trarrai il popolo dall'Egitto, presterete culto a Dio sopra questo monte. (13) Mosè disse a Dio: Ecco io vado ai figli d'Israël, e dico

מִפְנֵן נָגְשָׁיו כִּי יַדְעָתִי אֶת-מִבְאָכְיוֹ: ה וְאֶרְדָּל
הַצִּילוּוּ מִיד מִצְרָיִם וְלֹהֶלְתָּו מִזְהָאָרֶץ
הַהוּא אֶל-אָרֶץ טוֹבָה וַרְחָבָה אֶל-אָרֶץ זְבַת
חַלְבָּן וַדְבָּשָׂה אֶל-מָקוֹם קְבֻּנָּעָנוּ וְהַחֲתִי
הַאֲמָרִי וְהַפְּרוֹזִי וְיַחְנֹן וְיַבּוּסִי: ט וְעַתָּה
חֶנֶּה צַעַקְתָּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּאָה אָלִי וְגַסְרָאִיתִי
אֶת-הַלְּחֵץ אֲשֶׁר מִצְרָיִם לְחַצִּים אַתָּם: ע וְעַתָּה
לְבָה וְאַשְׁלַחַךְ אֶל-פְּרֻעָה וְהַזֵּא אֶת-עַמִּי
בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמּוֹצְרִים: י וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
הָאֱלֹהִים מַיִּן אָנֹכִי כִּי אֶלךְ אֶל-פְּרֻעָה וּכִי
אוֹצֵיא אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמּוֹצְרִים: יט וַיֹּאמֶר
בְּיַד-אֲחֵיה עַמְךָ וַיְהִי לְךָ הָאוֹת כִּי אָנֹכִי
שְׁלַחְתִּיךְ בְּחֹזֵיכְךָ אֶת-הַעֲלָם מִמּוֹצְרִים
תַּעֲבֹדוּנִי אֶת-הָאֱלֹהִים עַל הַתְּרִיר הָוה: יט וַיֹּאמֶר

(ז) ובת חלב ורבש: עיין למפה יג' כ'. (ח) והוציא: קווי מקסום עמיד מימי קדשו נוּחַ קָרָא, לְבָב, כוֹ שָׁמֹר מִלְּתָא וּפְתִּישׁ; וכן צְחוֹצֵך' סָלִי (מכחת צנחת קְנִיָּה) וּקְלָסָס לְכָן גַּנְיָה מִתְרָנוּס וּמִפְּקָד. (ט) כי אֲרוֹתָה עַמְּךָ: כנגד מֶה שָׂרָתָה מִוְּרָה וְהַנְּכִי מִחְלָקָה וּכוֹ, דַעַי לְבָב קָרָא, הַלְּבָב גַּנְיָה שְׁעִירָה; וְהַנְּוֹרָתָה זְמָכוֹת סָטוּחָה לְקָרְבָּן טָהָרָה תְּמִימָה וְהַלְּבָב זְמָכוֹת טָהָרָה לְמִלְּבָב הַמְּתֻמָּה (ה' ז' רְצָבָס רְמִי גַּעַנְיָה בְּהַזְּמָנָה). בְּהַזְּמָנָה וּנוּ: עַנְצָנָן מַהְרָה סָטוּחָה, וְאַזְּנָה מַוְיִתְעִירָה זְמִינָה זְמִינָה.

loro: Il Dio de' vostri padri mi mandò a voi; se mi dicono: Qual è il suo nome? che cosa ho da dir loro? (14) E Dio disse a Mosè: Ehjè asèèr ehjè [Sarò quel che sarò, vale a dire: Farò per voi ciò che mai non feci sinora]. Indi disse: Così dirai ai figli d'Israele: Ehjè [Sarò] mi mandò a voi. (15) Iddio soggiunse a Mosè: Così dirai ai figli d'Israele: Il Signore, Dio de' vostri padri, Dio d'Abraamo, Dio d'Isacco e Dio di Giacobbe, mi mandò

מִשְׁנָה אֶל-הָאֱלֹהִים הַגָּה אָנוֹ בָּאֶל-בָּנִי
וְשָׁרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֶל-תִּי אֲקֹתִיכֶם
שְׁלֹתָנִי אֶל-יכֶם וְאָמַרְתִּי לָהֶם מַה-שָּׁמָוֹ מַה אָמַר
אֱלֹהִים: ה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה אַחֲרָךְ
אָנָּכֶנָּךְ אַחֲרָךְ וְאָמַד כֵּה תָּמַלֵּךְ לְבָנֶךָ יְשָׁרָאֵל
אַחֲרָךְ שְׁלֹתָנִי אֶל-יכֶם: ט וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים
אֶל-מֹשֶׁה כֵּה תָּמַלֵּךְ אֶל-בָּנֵי יְשָׁרָאֵל יְהוָה
אֱלֹהִי אֲבָתֵּיכֶם אֱלֹהִי אֶבְרָהָם אֱלֹהִי יִצְחָק

a voi. — Egli è questo il mio nome per sempre, ed è questa la mia denominazione per tutt' i secoli. (16) Va, raduna gli anziani d'Israele, e di'loro: Il Signore, Dio de' vostri padri, è apparsò a me — il Dio (cioè) d'Abramo, d'Isacco e di Giacobbe — con dire: Ho pensato a voi, ed a quanto vi vien fatto in Egitto. (17) E ho deciso di togliervi dalla miseria dell'Egitto, e farvi passare al paese dei Cananei, degli Hhittei, degli Emorei, dei Perizzei, degli Hhivvei e de' Jevussei; ad un paese (cioè), che scorre latte e miele. (18) Eglino ti presteranno ascolto, quindi tu e gli anziani d'Israele vi recherete al re d'Egitto, e gli direte: Il Signore, Iddio degli Ebrei, si è a noi manifestato. Or dunque permetti deht che andiamo nel deserto, a una distanza di tre giornate di cammino, e facciamo sacrifici al Si-

לטביה. ו开会ו היה צהיר זר ונעננה, כי ס' גנלה לארכול ע"י צנוגה מוחה, מילך כי ס' טאליאינה ססיה לע' חתכן כל' מלט זס, ולפי דרכו זס ס' פ"ל. ועתה נלכחת נא זוגו: הין ספק כי ס' סכונת קוחת סיסא בעקבותה, כי ס' טיטה דעתם לדורו; ומוליך טסומה סיון מעכנס וצוחננד ספס צלט זוס דין יון למוחה אס זוס ס' להתפלל עס טאנען. וננה הין ספק זטס כ"ב ס' זוס מטה מרכז לנטה צאניקות ס' יומת פיה יומלאה אס ס' זוס מלווע לפורעה צוילקה קוחת ישראל לנטימות, כי זו זלט סיון זוס זוקנעל ערלי זטס פניש כי זלט ימלחסו לנו לוחר לפמי האקל: רחפת קדרונטה בעס זאטה צוילקיס קפאניס לאספס: ווילג' ג' זטס סיון הואר לו כן סיון פרעם מומיית, גס סיון מהתקור יותר יותר וויתר על ישראל ק' זום זאסכינז ערלי ערלייט גלאווער נרמיס זטס זטס: נרטיס חננד שגעודה על פאנדיסס ווינן לע' יונטן לכס; וס' לע' ייסטוק לאג זכי מלה, זטפרע לג פראטיט סגנורייס סגנורייס לנווע זלט לאכער טוב. וצעעל טאנזידס כתגב: זאטה סיונה עלה עטוווקס מילסית לסרחות לכל חזק לנו וקוצי ערפו כל פרעתה, וסואן צהאר זוס צלט זקצ'ו מומו רוק זירפה מסט צבארה יוייס לנטה צאנט זאטה זיאויס זטדר לזונט לטלטיאס, וויסתוח זוונ זודליסס ערקייר יאנז, עס כ' זס לע' זטצ'מע, וכ' זס ילהווע לו לאטקס כלה, ע' כ'ל; ווין זס זונק כי זיאויס עיקרי סיירונז מל כרענה סיון מלח צלט יונטו קמלרווי זוי סטולקס (ג' ז) לנו נס סגנורייס זי' (ה'), רוק נלטקס ודקרכס יונט (י' כ' ז) קלטור גאנרגזון; וויס זיס יעל צלט יונטו גען הין לאטהיזו געל זס. ותלמיי ווס' לר' יאנק מילרו זאנט זטס מיל סיון פרעם זויל ערבען סיון סלון ערבי, מיל ס' זונט זלט חייר נלבן גאנרכס רוק ת'אזר שטאנוו, וטפק בתקנת קענין זלט זונט זס זלט חייר זס צו זי ערבען זאנרכן, הילט

26 שמות ב וואלה תי יעקב שלחני אליכם זה השמי לעלם
זווה זכריו לדרכו: המשיש (ט) לך ואספה את-
זקנינו ישראל ואמרת אליהם יהוה אלהי
אבתייכם נראה אליו אלהי אברתם יצחק
ויעקב לאמר פקד פקדתך אתה אתכם ואת-
ה העשו לכם במצרים: (ו) ואמר אלה אعلاה אתכם
כענין מצרים אל-ארץ הקבנعني והחתי והאמרי
זה הפזרי והחמי והיבוסי אל-ארץ זבת חלב
ודרבש: (ז) ושםעו לקלה ובאתה אתה זקנני
ישראל אל-מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה
אליה הערבים נקרה עליינו ועתה נלכה נא
דרך שלשת ימים במדבר ונובחה ליהוה

מהו גלגולם, הטעמה מה צלע נערתי מגולס; והוא סכום. (טו) אתה וקני ישראל: גלגול פירח ר' זי, ולן מהרגנס ריעג"ז. (ו) נקרחה עליינו: סמלדא מיחודה לוחמי הדור מס ומטעם מחותס יוזען סדנער לפמי, יתעורר על סדרה סתומה נקרחה לפמי, קלומע טאנדרטן זס כלולו קיס הי אקרחן לנו, כו' ויקירל' מזגדלאס לפמי עבדי דוד (צוחטל ז') ז' (ק' ט'), חזון לפכינסס כלולו קראמו נל צה וכשונגן, וכן סקרינה כל לפמי קיסס (ברוחה דית' ג''), עין דה' ע' חק' פט, עמוד 88. ובנה לאון נקרח נגזר מילוקן נקרח, מלך טאנדרטן לפניהם טכתייא וכטבז' זס' נל' הוותס עגנינס שודומנות, וכטבז' נל' נל' הוותס טענינס קריינה מוח. וכלה' נקרח נעליג, חזון לפכיניו מהנדכו ענדידי האפניאס לירחא יהת אוע. וויה' הווער כי סתום כו' נקרח צה' גל', כו' כי איזק נקרח על עירך ועל ענמיך וגורייאס, ומלה' נפרדו עכון גלי' דרבינה, כי' ק' נל' ננלה' נוקיני יארהן, מלך

gnore, Iddio nostro. (19) Io poi so ch'il re d'Egitto non vi lascerà andare, se non (costretto) colla forza. (20) Ma io stenderò il mio braccio, e percorterò l'Egitto con moltiplici prodigi, che opererò in mezzo di esso; e poscia egli vi lascerà andare. (21) Metterò poi questo popolo in grazia agli occhi degli Egizi; cosicchè quando andrete, non andrete a mani vuote. (22) Una

אליהינו: ט וְאַנִּי יָדַעַת בַּי לְאֵיתָן אֶתכֶם
מֶלֶךְ מְצֻרִים לְהַלֵּךְ וְלֹא בַּיְדָ חֹקְרָה: ט
שְׁלֹחַתִּי אֶת-זָרִי וְהַכִּיתִי אֶת-מְצֻרִים בְּכָלִ
גְּפַלְתִּי אֲשֶׁר אָעַשָּׂה בְּקָרְבָו וְאַחֲרֵיכֶן יְשַׁלַּח
אֶתכֶם: ט וַנְתַתִּי אֶת-חַזְקָה הַעֲמִידָה בְּעַינֵיכֶם
מְצֻרִים וְהִיֵּה כִּי תַלְבִּין לֹא תַלְבִּין רִיקָם:
ט וְשָׁאַלְתָּ אֲשֶׁר מְשַׁבְּנָתָה וּמְגַרְתָּ בִּתְהָ

donna chiederà alla sua vicina, ed all'inquilina della sua casa, arredi d'argento e d'oro, e vestimenti, che porrete addosso ai vostri figli ed alle vostre figlie; facendo così bottino (delle cose) degli Egizi.

המת קין הנט נעני מחרים נזופן זכה למלוכה, כלוי' ספקיו נמי טרול כי סחרים
צונחים הומס נמי מוחלים לאס כלוי' קלחת הס נמי מילון טול ע"י סמ' וווע'
טנעם פה מורה ג"כ למיטה ("א" ל"ט") וכמי טרול עטו לדבר מטה, וחתמי ח' ג' כי
לטוטס ותערורות נמי צני' כני', אללו לנחות מות מאיגס ווועעס, וחתמי ח' ג' כי
אטעמץ פה נמי סיס וויק ומפאל נסס וממס, טול נספַך סיס מזוק לה' נס זירית
ז' וגסהת פנדק. וזה צעמו טגענס ערלאט ס' זיסרכו טרול אה' צענת דעיסיס,
מעון יקון וופר לח' ג' מעניט עזיז סרעניא, וכמו ערואר לסס מיש כי אה' כל אטעמיז
עטו האצי טרול זאר לפניכס גו' ומקייל טרול אה' זיסכיא, ומיוחס אה' זוחמיטי
בגלאט עזות מוקהה החטיניות זאר גאנזו לפביבס (יירלה' "ח"); וליפיך ג' פביבס
ההתוועה מוחרם ס' נסנרטס והו זיעני יאנזו גאנז ימי זאלס עון גהוורי עד פנא,
סודיעס כי כריית פלחותם סגן נמי טיס אה' מפני רצעטס, ווילס אטחמלט טולאט
ה' יוכלו טרול לקחת אה' זילס מיז. וגס מווה צאוחה זואר לאס (לידראט ט' ד')
אלט צהיר בנדק נסדוון סדרון ס' מיליך הומס מלפק זעיר זמקתיי גאנזיני ט' לרעת מה'
ההירן רוחת ודרעתת פניות קהלה גו', נכהה צנירוי כי אין סימת דעתם כוונה לחצאות
ה' צניחה כל עס סי' נפי מעזיז וונורת טול וטאונגתו; ח' ג' סדרר גזר כי גס
ס' דסנערס זאהילטס כפסחה הקס סיס געניא טרול מנגס מלה' ס' לטאננט אה' מה'
ההימר ארכ' טו' מגלה' וווע' פיב' טפער צליחו' וווע' כללו' לאטראיך דרכס ווענילאָס.

IV

(1) Mosè rispondendo disse: E se non mi crederanno, e non mi daranno ascolto, ma diranno: Il Signore non ti è apparso? (2) Ed il Signore gli disse: Che cosa hai tu in mano? — Egli disse: Una verga. (3) E quegli disse: Gettala in terra. — La gittò in terra, e divenne un serpente, e Mosè fuggì dal suo cospetto.

(ב) מוח בירך: כהוזס פטחו לנקנו מוחה זו, לפכיה מונען? (ג) עליות ותוקף.

**בְּכָלִי-כַּסֶּף וּכְלֵי, זָהָב וּשְׁמָלָת וּשְׁמָתָם עַל-
בְּנֵיכֶם וּעַל-בְּנֹתֵיכֶם וּנְצַלְתֶּם אֶת-מִצְרִים:**

לטביה ס' מעצה רוחנית וטלט שפוי? וזה קהה טומח רוםס קרא וווע גאנז צוויי יערחלען, כי וווע לימחו לנון הרוחנית, וצקיתו מעגליסס. וכי לנו קהה ס' יכל לאגענערת הות עשו בבלון צילוס חונען ענטקס? — הוואר נמי כי טראילז פאנדלו ווא פאנדלו תחת ד' פאנדריס, צילולין צילוס חונען ענטקס.^{ז'}

6

^א וַיֹּעֶן מְשָׁה וַיֹּאמֶר וְהִנֵּה לְאִתָּאִמְנֵנוּ לֵי
וְלֹא יִשְׁמַעוּ בְּקָלְךָ בַּיּוֹם לְאַגְּרָה אֲלֵיכָךְ
יְהוָה: ^ב וַיֹּאמֶר אֱלֹיו יְהוָה מִזְבֵּחַ בַּיּוֹם וַיֹּאמֶר
מִתְּחָתָה: ^ג וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיבָהוּ אֶרְצָה וַיִּשְׁלַבֵּהוּ

(א) והן: וולס, כה נל' מלחמת (עורך ס' י"ז) וכען כן על מלכיה ונכ' כן
שׂוּמִי ד' יון כורט מלכיה ציס טעם, וכמוותו נמקרכ' ווילו כן פימת כוותה (ירוחם ג'
) "כֵן מְעֻמָּד סְמִים וְלֹא יִשְׁאַל מִנֶּר וְכֵן קָמָה עַל קָגָן מִלְכָל שְׁמָרָן וְאֶסְתָּרָן
בְּבָבִילוֹן".

וְאֵת קָרְבָּן

(4) Il Signore disse a Mosè: Stendi il tuo braccio, e prendine la coda. — Egli stese il braccio e l'afferrò, e divenne una verga nella sua mano. (5) (Il Signore soggiunse:) Così crederanno che ti è apparso il Signore, Dio dei loro padri, Dio d'Abraamo, Dio d'Isaaco e Dio di Giacobbe. (6) Il Signore gli disse ancora: Metti la tua mano nel tuo seno. — Egli si pose la mano in seno, indi la trasse, e la trovò lebbrosa, del color della neve. (7) Indi disse: Rimetti la mano in seno. — Rimise la mano in seno, indi la trasse dal seno, e la trovò tornata del colore del suo corpo. (8) (Il Signore soggiunse:) Ora, se non ti crederanno, e non faranno attenzione al primo miracolo, crederanno al secondo. (9) Se poi non crederanno nemmeno a questi due miracoli, e non ti daranno ascolto, piglierai dell'acqua del Nilo, e la verserai sull'asciutto; e quell'acqua che avrai preso dal Nilo diverrà sangue in sull'asciutto. (10) E Mosè disse

ארציה ויהי לנחש ונס משה מפניו: ח ואמך
הזה אל-משיח שלה ירד ואחן בזבזו ווישלח
הלו ויחזק במו ויהי למשיח בכפו: ח למן
אמינו כי נראת אליך יהוה אלהי אבותם
אליה, אברהם אלהי יצחק ואליה יעקב:
ויאמר יהוה לו עוד קבאנא ירד בחילך
יעבָא ידו בחרקו ויוציאה והנה ידו מבדעת
בשלונו: ויאמר השב ירד אל-חיקד ווישב
ירדו אל-חיקו ויוציאו מחילו והנה-שבה
בבשרו: ויהי אם-לא יאמין לך ולא
ישמעו לך זאת הראשו והאמינו לך
האמת השני: ויהי אם-לא יאמין לך גם
לשוני התאות האלה ולא ישמעו לך
ולקחו ממי ימי היאר ושפכת דיבשנה והיו
המיט אשר תקח מניהאר והיו לדם ביבשת:
ויאמר משה אל-יהוה בירוחם לא אוש

ג', מורה לו פהמי גנטה הודה עז (ר"צ). (ח) **למיין יאמינו:** יורוך קנה, ויהי
כך, חמץ כלות פה ברכישת, לעען ימינו, וყקר פכתות כזה, כי גרען צעל עכט

al Signore: Deh, Signore! Io non sono un parlatore, né (lo fui) per lo passato, né (lo divenni) dopo che tu hai parlato al tuo servo; ma sono tardo di bocca e tardo di lingua. (11) Ed il Signore gli disse: Chi è che fece all'uomo la bocca? ovvero chi è che fa uno muto, o sordo, o veggente, o cieco? Non sono io, il Signore? (12) Or dunque va; ed io sarò teco, e t'insegnereò ciò che hai da parlare. (13) E quegli disse: Deh Signore, incarica chiunque (altro) tu voglia incaricare. (14) Ed il Signore si accese di sdegno contro Mosè, e disse: Vi è già Aronne tuo fratello, il Levita; so ch'egli non si rifiuterà di parlare. Anzi egli è per venirti incontro, ed al vederti gioirà di cuore. (15) Tu gli parlerai, e gli porrai le parole in bocca, ed io assisterò te e lui quando parlerete, e v'insegnereò ciò

שנתו ר' 34
דברים אָנֹכִי גַם מִתְמֻלָּל גַם מִשְׁלָשָׁם גַם מֵאָז
דָבָרָךְ אֶל-עַבְרָךְ כִּי כְּבָדִיפה וּכְבָד לְשׁוֹן
אָנֹכִי (יא) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵיכָיו מַיְשֵׁם פֶּה לְאָדָם
או קִידְשָׁו אַלְמָם אוֹ חֶרְשָׁן אוֹ פְּקָחָם אוֹ עַוְרָם
בְּלֹא אָנֹכִי יְהוָה: (ט) וְעַתָּה לְךָ וְאָנֹכִי אֲהֵיתָ
עַסְפֵּיךְ וְחוֹדְתִּיךְ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר: (ט) וַיֹּאמֶר כִּי
אֲרַנְיָ שְׁלַח-נָא בִּיד-תְּשִׁלְחָה: (ט) וַיַּחֲרַת-אָתָּה יְהוָה
בְּמִשְׁחָה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אַתָּה נְחִילָה חֲלוֹן יְדָעָתִ
בְּיִדְבָּר יְדָבָר הִוא וְנִסְתַּחַת הַנְּהִירָה יָצַא
לְקַרְאָתָךְ וְרוֹאךְ וְשָׂמַח בְּלָבָבוֹ: (טט) וַדְבָּרָת אלֵיכָיו
וּשְׁמַת אֲתָה דְבָרָים בְּפָיו וְאָנֹכִי אֲהֵיתָ עַמִּי

וְסִגְדָּה כַּלְמִי מִעֵלָה סִנְקָרָה פָּ' לְעֹצָות אֲלִיהָ לְתֵת חֶרֶב לְפִיו הַדָּס שִׁינְפֶּרֶךְ לְכַדּוֹר
מִתְחַלְּתָה צִוְּלָה נְדַתְּלָה חַזְוָן, וְסִיחָה תְּהִוָּתָה כִּי לְאַתָּה קִים וְאַתָּה לְיִצְחָק,
מֵה וְוּמְלִיךְ לְזֹן כְּמַמְּנִי זֶה, וְלֹא יִקְתְּחֵן מִפְנֵי כֵּל, וְמִכְסָס לְמֹסֵךְ זְחִיבָּה עַלְיוֹן
זֶה עַנוּ מִזְלָה מִלְּלָה שָׂאָר עַל כְּנֵי סְהִלְתָּה, וְהַזְּמָשָׁה נְדָבָה לְמַהְלָרָה יְרֻמָּה
זֶה כִּי יַדְעַתְּלִי לְזֶה, הַלְּלָה צְרִירָה סִיסָּה יְכָלֵל לְסִוכִיאָה כִּי גַּעַר הַכְּכָבִים
וְוְתָרָה סִיסָּה עַכְנָן קָאָס עַלְיוֹן, וְחַדְרָה כִּמְשָׁא גַּנְסִיס זְסִיס רַוְשָׁה לְתֵת סְמָלָה,
דוֹלָן וְלַעֲגָע נָמוֹן, וְכַהֲבָה פָּ' הַצְּבָא יוֹי אַס פָּה לְמָדָס לוֹ וְיַסְמָס הַלְּסָם וּגְזַבְּוָר
יְלִיְּהָ לְמַסְכָּר מִיעּךְ כְּבָדָת לְזָוָחָה, וְעוֹמָחָה לְךָ וְהַכְּנִי לְהַיכָּה עַס כְּךָ וְסִוְוִיתְךָ לְאַרְתָּדָנָה,
זְמִיטָּס אַדְנָרִים זְמִיקָּה עַד זְמָהָה לְאַתָּה דְּגָרִיסָה כְּרָחִיבָה, וְלֹא יַחֲסֵר לְךָ כִּמְשָׁרָה;
חַנְלָבָן סִכְמָיו הַסָּה לְאַתָּה צְמָחָה נְהָגָע פְּסָחוּדָה, הַלְּלָה וְשָׁטָן עַשְׂתָּה כִּי לְאַתָּה זְמִינָה
בְּצָבָא שָׁמָן לְאַתָּה צְמָחָה נְהָגָע פְּסָחוּדָה, עַכְ' לְאַתָּה קְרוּגָה לוֹ וְזָבָחָה צְעָם
בְּצָבָא, וְלֹא יַרְחַמְּנִי בְּצָבָותָה כְּנַמְּתָה וְגַזְוָתָה פְּלָגָה, עַכְ' לְאַתָּה קְרוּגָה לוֹ וְזָבָחָה צְעָם
בְּצָבָא זְמִינָה בְּצָבָא, וְעַכְ' קָרְבָּה וְלֹאָוָר זְלָקָה כִּי נִידָּחָה צְבָא

che avrete a fare. (16) Egli parlerà per te al popolo. Egli ti servirà d'interprete, e tu sarai a lui qual Divinità. (17) Prendi poi teco questa verga, colla quale farai i miracoli. (18) Mosè andò, e ritorno a Jéther suo suocero, e gli disse: Lascia ch'io vada e ritorni a' miei fratelli [congiunti], che sono in Egitto, e vegga se sono ancor vivi. — E Ithrò disse a Mosè: Va in pace. (19) Il Signore disse a Mosè in Midjān: Va, ritorna in Egitto, perciocchè son morti tutti coloro che cercavano (impossessarsi del)la tua persona. (20) Mosè prese sua moglie e i suoi figli, li fece montare sopra un asino, e ritornò verso il paese d'Egitto; e Mosè prese seco la verga divina. (21) Il Signore disse a Mosè: Andando per ritornare in Egitto, bada che tutti i miracoli, di cui t'incarico, tu gli eseguirai innanzi a Faraone; ma io gli renderò forte [ostinato] il cuore, ed egli non lascerà andare il popolo. (22) E [finalmente] dirai a Faraone: Dice così il Signore: Israel è il mio figlio primogenito. (23) Io ti dico: Lascia che mio figlio venga a servirmi — e

וע"כ קו מוכנס לסתונה יורה וחזר שטס, וכשה חזר לו מהן עס פיטו לחץ סול לי נמכונתו, כי מהס קהילו חיק לו, אמתה ממכ"ב כ"ב לכת צאליקות. ועם תנה הווא יוצא גו: כי מי לדזר חלי, כתחות לעיטם (פסוק כ"ג). ומי מס קרוון קה ר' ב' בנטול כלן נרלה לפי סכטן צלע עטה זוס רוטס, חלע לדרכ חורה בנטול כי לסת, כי לדזר חלי כלהט סתולו לאחיו לען כן חווילא לבנק, והס מהס לען מרגלה לנשות צאליקות חזר סיטה לך לסתה, והס המכד דס מהס חזר לחצר יעתה כי מה"ז ודבר הווא לך אל חעם: ער"ז' צסוף סדרו חמוץ לען עלייס, וע"ל נצון על הס, כלער כל לי ולו נספס סקמוכיס דזור עניכיס על זגדיל. (ו"ט) לך שוב גו: ואל מתעככ יופק סעלך זרוי צסוי מעקזיס לך נפצע בען דניר קריגת סמורי, כי ככר מתחו; וסה סופיר לו פזוק קת לען צידע צסיס יעפק. (ב) את מטה האלוהים: נקרול כן ע"ז צסיס עטס זו התי סליחות חזר צוי נצון חלסי. (ב"א) ראה כל המופתים: רלה כי כל ספומוס חזר עמי צין מהס העס לפמי פרעס חיל טוח לען יטיען צקளה, כי חי כי חזק גו: וסוחיעו זס כי צלע חרשינס לוי נרלהו צלע יטיען חלי; ופיינה זס צטעה ו. ע' נס פירוט. (כ"ב) בנב' בכורי ישראל: ער"ט' עלקון סייס לאספּק כל שטחים ספס צרכום לקרוון כלס נסס ס' ולעבזדו זסס מהה, ער'א' זראל ננדף חלי, וילס עוג' עס עסס טלחון נבנחותי גנתות כל גנתות עגלי (גע'ב), וע' ער'ז' צילמיין. (ג'ז) חנונו

פִּילְ וְעַמְ-פִּיהוּ וְהֹרִיתִי אֶתְכֶם אֶתْ אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ: (ט) וְדָבַרְתִּהוּ לְךָ אֶל-הָעֵס וְהִיא הָוָא יְהִי-לְךָ לְפָה וְאַתָּה תַּהֲיֵה לְאֱלֹהִים: (ו) וְאַתְּ-הַמְּטַה הַזֹּה תַּקְהַ בִּידְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּבוֹ אַתְּ-הַאֲתָה: פ' שׁוֹ (ו) וַיָּלַךְ מֹשֶׁה וַיֵּשֶׁב אֶל-יִתְרְ חָתָנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֶל-בָּהִנָּא וְאַשְׁׁוּבָה אֶל-אֲתָי אֲשֶׁר-בְּמִצְרָיִם וְאֶרְאֶה הַעֲדָם חַיִם וַיֹּאמֶר יְהִי רְאֵתָה לְמֹשֶׁה לְךָ לְשָׁלּוּם: ט' וַיֹּאמֶר יְהִי אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לְךָ שֵׁב מִצְרָיִם כִּי מִתּוֹ בְּכָל-הָאָנָשִׁים הַמִּקְבְּשִׁים אֶת-נְפָשָׁת: (ט) וַיָּלַךְ מֹשֶׁה אֶת-אֲשָׁתוֹ וְאֶת-בְּנָיו וַיַּרְכְּבָם עַל-הַחַמֵּר וַיֵּשֶׁב אֶרְצָה מִצְרָיִם וַיָּקַח מֹשֶׁה אֶת-מְטַה הָאֱלֹהִים בִּירוּוֹ: (כ"א) וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּלֹכְתְּךָ לְשׁוּב מִצְרָיִם רָאָה בְּלַהֲמָתִים אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי בִּידְךָ וַיַּעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פְּרֻעָה וְאַנְּיִ אֲחֹזֵק אֶת-לְבָבוֹ וְלֹא יִשְׁלַח אֶת-בָּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל: (כ"ב) וַיֹּאמֶר אֶלְךָ שָׁלַח אֶת-

tu riciusi di lasciarlo venire. Ecco ch' io uccido il tuo figlio primogenito. (24) Ora, durante il viaggio, nell'albergo, il Signore lo assalì [colpi di grave malattia uno dei figli di Mosè], e mi minacciava di farlo morire. (25) Sipprò prese una selce, e tagliò il prepuzio di suo figlio, e fece arrivare (il sangue) ai piedi di lui [di Mosè], e disse: Uno sposo sanguinolente tu mi sei [qual che tuo peccato è, cagione della morte del figlio]. (26) Avendolo poi (il Signore) lasciato [cioè essendosi il figlio risanato] ella disse: Sposo sanguinolente per la circoncisione [risò la minacciata morte era pel ritardo della circoncisione]. (27) I

בְּנֵי וַיַּעֲבֹרְנִי וַתִּמְאֵן לְשָׁלַחַו הַגָּהֶה אֲנֵנִי הַרְגֵּן
אֲרַתְּבָנֶה בְּכָרְךָ: כה וַיְהִי בְּכָרְךָ בְּמַלְוִון
וַיַּפְגַּשׁ הָנוּ יְהוָה וַיְבַקֵּשׁ תְּמִיתָתוֹ: כה וַתַּחֲקַח
עֲפָרָה צָדֵר וַתִּכְרֹת אֶת-עֶרְלָתָה בְּנָה וַתִּגְעַז
לְבָנָיו וַתֹּאמֶר כִּי חַטֹּזְדָּמִים אַתָּה לֵי:
כו וַיַּרְא מִמֶּנּוּ אֲוֹ אִמְרָה חַטֹּזְדָּמִים לְמַוְלָתָה: פ
כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אָתָּה לְךָ לְקַרְאָת מֹשֶׁה
חַמְדָבָרָה וּלְךָ וַיַּפְגַּשׁ הָנוּ בְּהָר הָאֱלֹהִים

הוּא בְּכָרֶךָ: יִקְסֵה כִּי סַבָּה וְהַתְּחִזְקָה צְבִינָהוֹ, וְזַבְּחָה
מִזְכִּירָה לְפָרָשָׁה הַלְּבָנָה לְכַפּוֹר, וְלִוְיָה חֲזִירָה לוֹ כְּהַזְּבָן וְהַזְּבָן
בְּסַבָּה לְתִמְרָה וְתִמְרָה שְׁפָחוֹת קִיסִּים, מַוְיכָה וְסַבָּה זָלָם
בְּסַבָּה כִּי דָבָר וְעַלְקִיקָה כְּ/ רַק
זְבוּחָה כִּי נַכְסָה לְרַחֲתָה זִיתְנִיאָה, הַכְּבָדָה כִּי זְבָבָה
בְּכִי מַעֲכִין כְּלַעֲלִיקָות, הַזְּבָבָה כִּי חֲצָתוֹ וְגַנוֹּו גַּדְלָה כִּי
דָבָר לְזָרְחָלָה מִתְּזָרְחָלָה, גַּדְלָה כִּי מַלְכִּים
רַעֲשָׂה יְוִיחָסָה, וְסִ' לְעַזְלָה וְרַעֲשָׂה בְּנִיאָה עַל אַסְלָקָה
בְּכִי כְּפָתָה הַקָּרָב עַל חֲצָתוֹ וְסִמְמָה עַל בְּנִיאָה וְגַנוֹּו עַל
צְבָבָה צְמָנָה יְוִיסָה, אַלְסָה כִּסָּה תְּזָקָה אַמְתָה יְוִיסָה
דָבָר עַדְזָר צְמָנָה יְוִיסָה, אַלְסָה כִּסָּה תְּזָקָה אַמְתָה עַוְנוֹ
דָבָר, הַכְּבָדָה צְעַמָּה זְקָלָה הַלְּבָנָה בְּן יְנִיאָה, אַזְמָס
לְבָנָה אַסְעִיר Deyling (ולכינוי גַּמְשָׁבָּים); עַל כֵּן לְעוֹר לוֹ פִּי כְּדָבָר זָזָא, מִלְעָן יְנִיאָה
'גַּס כְּבָד הַס לְבָנָה עַל צְלָפָחוֹת זְהָבָן צִיסָּה מַבָּה לְעַכְבָּן נִימָתָה יְסָרִיל מַוְורָה,
סְבָבָה כְּךָ יְאִיס עַגְגָה, אַזְהָר כְּ/ שְׁתִּים צְבָרוֹה, וְכִן קִיָּה כִּי
עַנְעַמִּי כְּ/ כִּי סְולָה סְוִים עַט מַחְטוֹ וְנִכְיָה, וְמַגְכָּסוּ כְּ/ וְזַקְעָה טְוִיָּה, הַחוֹר הַנִּי
סְבָבָה לְאַוְויָה לְתִת נְכוֹן כְּבָרוֹה, סְבָבָה לְעַנְגָּלָה חֲתִי סְמִיעָה; וְהַזְּבָרָה
תְּזִיעָה לְסָס זוֹ עַל אַזְמָרָה לְעַל הַתְּצָבָה צְבָעָה, וְהַזְּבָרָה
לְבָבָה אַחֲרָלָה נְכָה, הַלְּבָבָה כְּבָרוֹה כְּכָנִי שְׁוִיכָה וְבְכָנִי יְוִינָה, וְבְכָנִי סִמְמָה

Signore poi disse ad Aronne: Va incontro a Mosè nel deserto. — Ed egli andato, l'incontrò nel monte di Dio, e lo baciò. (28) E Mosè espone ad Aronne tutti i discorsi, di cui il Signore l'aveva incaricato, e tutti i miracoli che gli aveva comandato (di fare). (29) Mosè ed Aronne andarono e radunarono tutti gli anziani dei figli d'Israele. (30) Aronne espone tutte le cose ch'il Signore aveva detto a Mosè, e fece i miracoli alla presenza del popolo. (31) Il popolo prestò fede; e sentendo ch'il Signore aveva pensato ai figli d'Israele, e che aveva veduta [presa in contemplazione] la loro miseria, s'inchinarono e si prostrarono.

חן לויס לי ווועך רק חטן דוויט ליעולת, לנען פאילס גלגן. ודעת נסמיינס גס-
הונט דהילינג זאג'הרטש ליעולת כל' רגיס לסתות על צה'י מילט, עילט גאנדריס לאוננס
וועט, וולט זונטמאטליס ליג' אונטה, זאלק סיס נראטה לא מאס כהא דיעיס על זאסיס:
דומס פועל אה' צאנז לאוננס שייס טאטס וליס צויתה, ואפער ג'כ' זאנטארס ליעולט, ע"ז
גענץ חנטה. (כח) את כל דבריה אה' אשר שלחו: אה' כל סאמטעריס אעלמאו ס'
לענער אה' פנס וועל פרעה; וכמו שאמסוויך קא"ב. וילצער מהרן אה' כל סאנדריס זאלק
לנער ס' אה' מטא ומטע זאנטערות טעמי קאנס.

V

(1) Indi Mosè ed Aronne andarono, e dissero a Faraone: Dice così il Signore, Iddio d'Israel: Lascia ch'il mio popolo vada a celebrarmi una festa nel deserto. (2) Faraone disse: Chi è egli il Signore, ch'io abbia ad ubbidirgli di lasciar andare Israel? Non conosco il Signore, né voglio lasciar andare Israel. (3) Ed egli dissero: Il Dio degli Ebrei si è a noi

זו הפלות, אה' ככמי נעה כהו גדוֹל, כהו מלטס קרים מאר אה' ירעטס. (ג) אה' העברים נקראו עליינו: קויהוּת כלן מעד'מי זאטור זאלל"ג כהו ליאנגלא (ו' י"ח)
ב"ה, נגלה עליינו, ווה זאנטערוּת זא"ט מוחוד 88 טנות סימת זיד, כי יעלט
קארל צאו געליטו אה' תקוט וועל חסיס גלע' מילט זאס, כהו זאנטערוּת ליאנגלא (ו' י"ח)
מגד ר'הוּ, מains נראלה כי זאנטערוּת זאטור אה' ידעתי אה' פְּנִימָה אֶלְעָלָה פְּנִימָה

וַיִּשְׁקַלְוּ: (ט) וַיַּגֵּן מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֶת כָּל־דְּבָרִי
יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחּוּ וְאֶת כָּל־הָאֶתְּנָה אֲשֶׁר
צָוָהוּ: (ט) וַיַּלְךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאֲסִפוּ אֶת־
כָּל־זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (ט) וַיַּדְבֵּר אַהֲרֹן אֶת
כָּל־הָרְבָּלִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהִים מֹשֶׁה וַיַּעֲשֵׂה
הָאֶתְּנָה לְעֵינֵי הָעָם: (ט) וַיַּאֲמַן הָעָם וַיַּשְׁמַעַן
בְּרִפְקָד יְהוָה אֲתִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְכֵן רָאָה אֶת־
עֲנָזֶם וַיַּקְרֹב וַיַּשְׁתַּחַווּ: (ט) שְׁבֵיעַ

וירף ממוני: ומו' ס' רפס אין פכעה, כל' רפסה יה' מעלו ונתרמל, ומו' מארה זינק

ה

(ט) וְאַחֲרֵבָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהִים
פְּרֻעָה כִּהְذָאָמַר יְהוָה אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל שָׁלַח
אֶת־עַמִּי וַיַּחֲנוּ לִי בְּמִדְבָּר: (ט) וַיֹּאמְרָה פְּרֻעָה
מִי יְהוָה אֲשֶׁר אָשָׁמָע בְּקָלוּ לְשַׁלֵּחַ אֶת־
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעַתִּי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל
לֹא אָשְׁלַח: (ט) וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהִי הָעָבָרִים נִקְרָא
(ט) לֹא יְדַעֵּת אֶת־הָעָבָרִים: (ט)

ב' לֹא יְדַעֵּת אֶת־הָעָבָרִים: (ט) מִס מִס צְוָעָד שָׁוֹר לְמִינְחָה, כל' לְמִינְחָה

manifestato. Permetti deh! che andiamo nel deserto a una distanza di tre giornate di cammino, e facciamo sacrifici al Signore nostro Dio, affinch'egli non ci assalga colla peste, o colla spada. (4) Il re d'Egitto disse loro: Perchè, Mosè ed Aronne, volete distogliere questa gente dai suoi lavori? — Andate (ad eseguire) i vostri còmpti. (5) Faraone soggiunse: Ella è pur numerosa questa gente, e voi vorreste farli cessare dai lavori loro addossati. (6) Faraone comandò in quel giorno agli esattori [egiziani] deputati sul popolo, ed a' suoi soprintendenti [israeliti], con dire: (7) Non continuate a dare al popolo paglia per fabbricare i mattoni, come per lo addietro; (ma) essi stessi vadano, e taglinsi la paglia. (8) Imponete poi loro la stessa quantità di mattoni, che facevano per lo innanzi, senz'alcuna diminuzione; perciocchè essi sono

שנות ה' 42
עלינו נלכחה נא דרכן שלוש ימים במדבר
וונזבוח ליהוָה אלהינו פניפגענו בරבר או
בחרב: (ג) ויאמר אלהם מלך מצרים למה
משה ואחרון תפריעו אתיהם ממעשו לכו
לסלחתיכם: (ה) ויאמר פרעה הנדרים עתה
עpsi הארץ והשבתם אותם מסבלתם: (ו) ויצנו
פרעה ביום והוא את הנגשים בעם ואת-
שטריו לאמור: (ז) לא תאספוו לחתת תבן לעם
ללבן הלבנים כהמול שלשם הם ילכו
יקששו להם תבן: (ח) ואת-מתבנת הלבנים
אשר הם עשים תמול שלשם תשים עליהם

oziosi, perciò gridano con dire: Lascia che andiamo a far sacrifici al nostro Dio. (9) Sia il lavoro aggravato sui medesimi, sicchè ne siano occupati, e non si divertano con menzogne. (10) Gli esattori del popolo e i suoi soprintendenti escirono e dissero al popolo: Dice così Faraone: Io non vi do paglia. (11) Voi andatevi a prender paglia, dove ne troverete; mentre il vostro lavoro non viene scemato di nulla. (12) Il popolo si sparpagliò per tutto il paese d'Egitto, per tagliar stoppia, (per servirsene) per paglia. (13) Gli esattori poi insistevano, com dire: Terminate i vostri lavori, il cōmpito giornaliero, come quando c'era la paglia. (14) I soprintendenti dei figli d'Israēl,

לא תגרעו ממנה כי נראים הם על-פני הם
צעקים לאמור נלבה נבוכה לאלהינו: (ט)
תכבד העבדה על-האנשים ויעשובה ואל-
ישעו בדבורי-שקרו: (ו) ויאנו נגשי העם ושתרו
ויאמרו אל-העם לאמור כה אמר פרעה
אינני נתן לכם תבן: (ז) אתם לבו קחו לכם
תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעברתכם
דבר: (ח) ויפיז העם בכל-ארץ מצרים ל凱ש
גאש לתבן: (ט) והנושאים אצים לאמור בלו
מעשיכם רבר-יעם ביום באשר בחירות
חתבן: (י) ויבו שטרוי בני ישראל אשר-שםו

ה' מפער לפציגו כל' היוציא מוחזק על מדעתו. וויאנס אריך מקן נק' "ג' סכמיה ריך
ונעם לחית צקסלט, ("ג' ט' תקון יאנטס לרגדס), ענין מהר כו (ענין טמיות וכטבב),
ל' היריות טו, ווועס צו נקסלט וודרגרי ר' "אל", וויאנו מקכת צוות נקון' ג' קראטס
אלדרויסס כ' "אל" וכון צ' "אל" וע' פירוטי ניטעהו מ' "אל". (ט) ואל ישעו בדרברוי שקר:
פס דקדק ר' "אלס סיס מעכין וצע כ' אלס נגל, כי' ליל אל זרכי זקר זו על
נמי זאקי, ל' גדרני, וווער פירע לאון דנורו, וכון פירע ווועס נזקק תמי (תכליס
ונט' ק' "אל"); וכן ל' זאינו ז' מונגע סכיה, ריך כי' סכחהרוי כ' זית ענינו סכיה דרכ'
ענטשואן (כמו צלען!) אסס כווען זונרtere, divertirsi, אסס כווען אנטשואן סכיה, וכון ווועס זמקהן,
זונען גנטס כווען ענטשואן. (יב) וויפץ: סעל ענזה, וווער קל מנקה עין זו'ה, ע' ז' ח'
טיר ווומס זו'ה וויפץ גנטש מעלי (ט' ק' י'ג' ק') יאנטס עלי הרן (מיוג לא' כ' ג'),
ונגל וויפן כ' הומס וואס (דרמהאיט י'ג' ק') טוּס המכעל, גט סיס קפער נלקחו וויפגן,
לנטזוויז זונען קל מנקה ע'ין זו'ה כו ווומו זאנזינ (כונדר ד' ל' ט'). ל'קושש קש'

costituiti sopra di loro dagli esattori di Faraone, furono battuti, con dire: Com'è che non avete completato né ieri, né oggi, la stabilità quantità di mattoni da fabbricare, come facevate per l'addietro? (15) I soprintendenti dei figli d'Israël andarono e lagnaronsi a Faraone, con dire: Perchè tratti così i tuoi servi? (16) Paglia non viene somministrata ai tuoi servi, e tuttavia ci vien detto: Fabbricate mattoni. — Quindi i tuoi servi vengono battuti, ed il tuo popolo si rende colpevole. (17) Ed egli disse: oziosi siete, oziosi; è perciò che voi dite: Vogliamo andare a far sacrifici al Signore. (18) Or dunque andate, lavorate, senza che vi sia data la paglia; ed il (consueto) numero di mattoni dovete somministrare. (19) I soprintendenti dei figli d'Israël si videro a mal partito, sentendosi dire: Non dovete diminuir (nulla) dei vostri mattoni, (cioè) del compito giornaliero. (20) Avendo poi, nell'uscire da Faraone, incontrati Mosè ed Aronne, che gli aspettavano; (21) Dissero

46 שמות ה
עַלְהָם נִגְשֵׁי פְּרֻעָה לְאָמֶר מְדוֹעַ לֹא בְּלִיתָם
חֲקָכָם לְלִבָּן כְּתָמָול שְׁלָשָׁם גַּסְתָּמָול גַּסְ-
הַיּוֹם: (ט) וַיָּבֹאוּ שָׂטָרִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּצְעַקּוּ
אֶל־פְּרֻעָה לְאָמֶר לְמִתָּה תַּعֲשֶׂה כֵּה לְעַבְדֵיכֶם:
טו תָּבִן אֵין נָתַן לְעַבְדֵיכֶם וְלִבְנֵיכֶם אָמָרִים
לְכוּ עַשׂו וְהַנֵּה עַבְדֵיכֶם מִבָּם וְחַטָּאת עַמָּךְ:
(ט) וַיֹּאמֶר נְרָפִים אַתָּם נְרָפִים עַל־לִבָּן אַתָּם
אָמָרִים גַּלְבָּה נִבְחָה לִיהוָה: (ט) וְעַתָּה לְכֶם
עַבְדְּלֹו וְתָבִן לֹא־יַעֲתֹן לְכֶם וְתָבִן לְבָנֶיכֶם תַּתְנוּ
(ט) וַיַּרְאֵו שָׂטָרִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּם בְּרֻעָה לְאָמֶר
לְאַתְּנָגְרוּ מִלְבָנֵיכֶם דְּבָרִיּוֹם בְּיוֹמוֹ: (ט)
וַיִּפְגַּעוּ אֶת־מִשְׁהָ וְאֶת־אַהֲרֹן נִצְבִּים לְקַרְבָּתָם
בְּצָאתָם מִאֶת־פְּרֻעָה: (ט) וַיַּאֲמַרְוּ אֱלֹהֶם יְר־א
הַזֶּה עַלְיכֶם וַיַּשְׁפַּט אֲשֶׁר הַבָּא שְׁתַּם אֶת־

אלא כליהם ווי: מהו לנו כליהם נטחן וט כו"ם (כיו' צבליות ג'וס מוחן צלטוף) רקון בקז'ין פליבס לפלין (ר"צ), וכשהוא על הנקודות שתקן תחול אפוא לאביס, נטחים נטחים יוס מחד (ויסר"צ). ותקה חתולית מיר כי מתקולן בלה"ג ענינו וט פליס, וחולו נטחים מלה"ג סוף יוס מוחן ונטיבן רקון הנקודות ותורנס כו"ה צולו צולו (ר"ג) כי תחול (טלטול ג'ולג'ו), וטורתי על כל מושך מושך צמתקה רוח, וטקייחי כלם

loro: Veggia il Signore, e ve ne faccia carico, e giudichi, che ci rendeste odiosi a Faraone ed ai servi suoi, mettendo (quasi) la spada nella loro mano, perchè ci uccidano. (22) Mosè ritornò al Signore, e disse: Signore! perchè fecesti [vieppiù] male a questo popolo? Perchè mi mandasti? (23) Mentre da quando mi recai a Faraone a parlare in tuo nome, egli fece [vieppiù] male a questo popolo; nè tu recasti alcuna salvezza al tuo popolo.

וְאַתָּה יְהוָה תִּחְמֹט נוֹתָנֶיךָ וְנוֹתָנֶיךָ כְּנָעַן: (כב) וַיֹּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל־הַדָּבָר בַּיּוֹם לְהַרְגֵּנוּ: מִפְּנֵי (כג) וַיֹּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוָה זֶה כָּיְצָרָנִי וְזֶה כָּיְצָרָנִי לְמִתְּהֻרְתָּה לְעַם הַזֶּה לְמִתְּהֻרְתָּה שֶׁלְחָנִין: (כג) וְמִאָז בָּאֶתְיוֹ אֶל־פְּרָעָה לְדָבָר בְּשֵׁם הָרָע לְעַם הַזֶּה וְהַצֵּל לֹא־הַצֵּל אֶת־עַמְּךָ:

VI

(1) Il Signore disse a Mosè: Ora vedrai ciò che farò a Faraone; poichè (costretto) colla forza li lascerà andare, anzi a viva forza gli scacerà dal suo paese. (2) Indi Iddio parlò a Mosè, e gli disse: Io sono il Signore. (3) Io mi mostrai ad Abramo, Isacco e Giacobbe, qual Dio onnipotente; ma tale, quale significa il mio nome «il Signore» non mi feci conoscere ad essi. (4) Ed anche feci ai medesimi una solenne promessa di dar loro la terra di Cànaan, il paese del loro pellegrinaggio, dove vissero come forestieri. (5) Ed io stesso ho

(א) כי ביר חזקה ישלחם: ימי יי' סתקס עתזוק גלו יאלקס. וביר חזקה יירשותם: על כרכוס צל יארלאג גראס ולט יספיקו לטעתו, בס' פיא, וכן סולו ח'ווע וויזק וויניס על קנס לאלס לאלס קנט אין סטלהן (ג' זי); וח' קאנט דילדלי סטלס בא'ק להזונון ווילס קאנט הוא צעלס קאנט לטחי סוכנות צוות, כוון לס' תזאג יארלאג טיחס ק' חלי ח'זאג (וירוויס ד' זי), בחלקי נאל קלקס (וירוויס פ' זי), ייגלאכו וטוח ג'ה (וירוויס ז' ט' זי), חס יאנט וולו יטוא (וירוויס ק' זי), סומ' יזובק לר'ז וטח טזומט טען (ברת'ז'יט ה' זי); וויפציג ג'כ' לפראט בטאטמשו צ'יל סתקס עטלקס וצ'יל סתקס גלו יאלקס גראס מלנד ח'לו ייגראס מולרא. (ב) אני ה': סומל סטוננות וורטונט, ווילס ח'כ' ציערו יארלאג כי גס קרע וס' טווא וי' סו. (ג) וארא וא' בא'ל שדי (שם ח' גו): למנות ברה'ת'י יכלמי לאילס לנטיג' לאס, ח'ל ג'ט כוועט'ת' לפס' פטעה פטעה.

ר'יהנו בעני פרעה ובעני עבדיו לחת'חרב בידם להרגנו: מפטיר (כג) וישב משה אל-יהוה ויאמר אהני למה ברעתה לעם הזה למה זה שלחתני: (כג) ומאי באתי אל-פרעה לדבר בשם הרע לעם הזה והצל לא-הצלת את-עמך:

ו

(א) ויאמר יהוה אל-משה עתה תראה אשר עשית לפרעה כי ביר חזקה ישלחם וביר חזקה יגרשם מארצו: ס ס ס יד (ב) וירבר אלחים אל-משה ויאמר אליו אני יהוה: (ג) וארא אל-אברהם אל-יצחק ואל-יעקב בא'ל שדי ושמי יהוה לא נודעת ליהם: (ה) ונס הקמתי את-יבריתי אתם לחת' لكم את-ארץ בנען את ארץ מג'יריהם אשר גרו בה: (ח) ונס אני שמעתי את-נאקט בני